БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 58 (19.729). ● 1987 йил 11 март, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

● УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА МУСОБАҚА ҚИЗҒИН ТУС ОЛМОҚДА

● РЕСПУБЛИКА ДАЛАЛАРИДА ДОЛЗАРБ ПАЛЛА БОШЛАНДИ

● ИРРИГАТОРЛАР ВА МЕХАНИЗАТОРЛАР ЭКИНЗОРЛАРНИ МУЛ-КУЛ ОБИҲАЁТ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ЙУЛИДА ЖОНБОЗЛИК КУРСАТИШЯПТИ.

ЯНГИЧА МАРОСИМЛАР— ҲАЁТГА!

Бизда байрамлар, шонли саналар кўп. Уларнинг ярмидан зиёди ижтимоий-сиёсий воқеалар билан чамбарчас боғлиқдир. Улуғ Октябрь йиллигининг нишонланиши, Биринчи Май, Ғалаба байрами, СССР Конституцияси куни, Халқаро хотин-қизлар куни, СССР ва Ўзбекистон ССР ташкил топган кунлар умумхалқ байрамига айланган. Тарихий-инқилобий саналар, ижтимоий-сиёсий, ҳарбий-ватанпарварлик, меҳнат, касб-кор эгалари, ёшлар, болалар байрамлари, турли анъаналар ва маросимлар ҳаётимизга сингиб кетган. Улар бир-бирларини ҳам ғоявий, ҳам бадиий, ҳам эстетик жиҳатдан бойитиб, социалистик турмуш тарзининг таркибий қисми бўлиб қоляпти.

Байрам ва анъаналарни бирлаштириб турган нарса шуки — уларнинг ҳаммаси кишиларни янги меҳнат зафарларига руҳлантиради. Халқимиз Ленин васиятларига амал қилган ҳолда ҳар бир байрамни меҳнатда ва ижодда ғалабалар билан нишонлашга интилади. Байрам кунларида ҳам бутун диққат-эътиборни ҳал этилмаган муаммоларга қаратиш — совет кишиларининг энг муҳим анъанаси бўлиб қолган.

Бу хусусият жамиятимиз тараққиётининг ҳозирги туб бурилиш босқичида, айниқса, катта аҳамиятга эгадир. Негаки, КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумида ўртоқ М. С. Горбачев таъкидлаб ўтганидек, «Кейинги йилларда пайдо бўлган социал айниш жиҳатлари жамиятнинг маънавий кайфиятига салбий таъсир қилди, халқимизга ҳамиша хос бўлган ва биз фахрланиб келаётган юксак маънавий бойликларга, ғоявий эътиқодга, меҳнат шижоатига, совет ватанпарварлигига зимдан путур етказа бошлади». Бу нарса, айниқса, бизнинг республикамиз мисолида яққол кўзга ташланади. Порахўрлик, ошна-оғайнигарчилик, қариндош-уруғчилик, меҳнатсиз даромадлар топишга муккасидан кетиш, социал адолат нормаларини оёқ ости қилиш, текинхўрлик, хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлиш каби салбий ҳоллар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида очиб ташланди. Бундай вазият республиканинг маънавий муҳитига, кўпгина маросимлар ва расм-русумларга салбий таъсир қилмасдан қолмади, албатта. Дин пешволари, динни ўзларига ниқоб қилиб олган фирибгарлар, текинхўрлар турли анъаналар ва расм-русумларимизга ислом ақидаларини сингдиришга уриниб кўрдилар ва кўпгина жойларда бунга муваффақ ҳам бўлдилар.

«Қайта қуриш жараёни социалистик жамият маънавий асосларини, совет турмуш тарзини мустаҳкамлаш билан чамбарчас боғланган, — дейилади КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленуми қарорида. — Чуқур ғоявий эътиқод, мамлакат тақдири учун ниҳоятда юксак сиёсий ва маънавий масъулият, ленинча большевистик ахлоққа оғишмай амал қилиш — бу талаблар ҳозирги вазиятда ҳамма кадрларимиз олдига ўткир қилиб қўйилмоқда». Республика партия ташкилоти партия XXVII съезди кўрсатмаларига оғишмай амал қила бориб, жамиятимизнинг барча соҳаларида маънавий муҳитни соғломлаштириш учун муросасиз кураш олиб боряпти. Бунда комплекс тарзда иш олиб бориш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида тузилган илғор анъаналар, маросимлар ва расм-русумларни пропаганда қилиш, жорий этиш ва ривожлантириш негизида совет турмуш тарзини такомиллаштириш республика кенгаши фаол иш кўрмоқда. Бундай кенгашлар барча район, шаҳар, область партия комитетлари қошида, ҳамма министрликлар ва идораларда, корхоналар ва ташкилотларда, ўқув юртлари ҳамда истиқомат жойларида ташкил этилган. Ана шу кенгаш тавсияси билан махсус Фармон чиқарилиб, бултур биринчи марта республикада Хотира куни нишонланди.

Хотира куни — бизнинг янги социалистик маросимимиздир. У республикамизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида, маънавий муҳитни соғломлаштиришда сезиларли из қолдирди. Бу йил 29 март, якшанба куни ўтказиладиган навбатдаги Хотира кунида қўлга киритилган энг яхши тажрибалардан унумли фойдаланиш, айни вақтда йўл қўйилган камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб олиш мақсадга мувофиқдир. Кишилар, айниқса, ёшлар онгига ўтмиш шунчаки тарих эмаслигини, балки бугунги, истиқбол сари юз тутган ҳозирги жадаллаштириш ва қайта қуриш даврини озиқлантирувчи қудратли куч эканлигини сингдириш керак. Чунки, ўз халқи тарихи билан узвий боғлангандагина, ёрқин келажак учун жон фидо этган кишилар ҳаётини ўргангандагина, уларнинг энг яхши анъаналарини ўзлаштиргандагина жамиятнинг онгли ижодкори, катта авлодлар бой тажрибасининг муносиб меросхўри, Ватаннинг содиқ фарзанди бўлиб етишиш мумкин. Хотира кунида ҳалок бўлган қаҳрамонлар, атоқли кишилар шарафига ўрнатилган ёдгорликлар ва мемориаллар ёнида, совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати музейларида ўтказиладиган митингларда, номи кўчаларга, қишлоқларга, поселкаларга, меҳнат коллективларига, комсомол отрядларига ва пионер дружиналарига абадий муҳрланган марҳумларнинг қариндош-уруғлари ва сафдошлари билан учрашувларда ана шулар ҳақида гапириш керак.

Табиийки, ўтган йилдагидек бу гал ҳам ёдгорликлар ва обелискларга гулчамбарлар қўйилади. Хотира маросими бўлади. Шунга эришиш керакки, бу маросим юксак ватанпарварлик пафоси билан йўғрилсин, йиғилганлар қалбини тўлқинлантирсин, бадиий жиҳатдан ҳар томонлама мукаммал безатилсин. Бунда Хотира кунини ўтказувчи комиссия аниқ ва билимдонлик билан иш олиб бориши лозим. У шу куни ишлайдиган барча хизмат бўлинмаларининг фаолиятини моҳирлик билан бошқариши, тартиб ўрнатиши, ёдгорлик комплекслари, қабристонлар территориясини кўкаламзорлаштириш ҳамда ободонлаштиришда қатнашиш истагидаги барча кишиларга тегишли ёрдам кўрсатиши керак.

Вазифа — янги байрамлар, маросимлар ва анъаналарга омил бўлган барча янги, илғор нарсаларни қўллаб-қувватлашдан иборат. Бироқ жойларда айрим партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет органлари янги оилавий-маиший маросимлар ва одатларни жорий этиш ҳамда қарор топтириш билан боғлиқ масалаларни диққат марказидан қочирмоқдалар. Бу — маданият, маориф муассасалари, «Билим» жамияти, бошқа жамоат идораларига ҳам тааллуқлидир.

Аҳолини диний маросимлардан халос қилиш мураккаб вазифадир. Бу ишга ҳар бир киши қўшилиши керак. Ҳаётга янгича, социалистик маросимларни жорий этишда манфаатдорлик билан ишлаш, принципиал бўлиш — жойлардаги партия комитетлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маҳалла комитетлари, янги таъсис этилган уруш ва меҳнат ветеранлари советлари, хотин-қизлар кенгашларининг бурчидир. Янгича маросимлар инсон омилини кучайтиришга, халқлар ўртасида дўстликни янада мустаҳкамлашга, коммунистик онглиликни шакллантиришга, юксак ижтимоий мақсадларга интилишни тарбиялашга, меҳнаткашларни ҳар томонлама камол топтиришга хизмат қилсин.

● *Ирригация қурилишларида*

АМУДАРЁ МАДАДГА КЕЛАДИ

РЕПОРТАЖ

Маликчўл даштига туташ далалар уйқудан эрта уйғонди. Ўтган йил декабрь ойи бошидан буён бу ерда экскаватор, бульдозер ва машиналар гулдуроси эртадан то тун ярмигача тинмайди. Мелиоратор ва ирригаторлар деҳқонларнинг мушкулини енгиллаштириш мақсадида экинларни парваришлаш давригача Навоий каналини фойдаланишга топширишга аҳд қилишган. Ана шунда Амударё суви келиб Зарафшонга қуйилади.

Табиийки, ишлар кўлами катта. 12 километрли участкада 3 миллион кубометр атрофида тупроқ, 60 минг кубометр бетон ишларини бажариш керак. Бунинг устига канал трассаси қишлоқлар орасидан, шаҳарни сув, иссиқлик билан таъминловчи коммуникация тармоқлари, Навоий — Бухоро йўлидан кесиб ўтади. Ана шу йўналишда бир қанча автойўл кўприги қуриш, электр коммуникация шохобчаларини ўзгартириш, кишиларни уйлар билан таъминлаш зарур бўлади. Бир сўз билан айтганда, бунёдкорлардан катта маҳорат, сабот ва фидокорлик талаб этилади.

«Навоиирстрой» трестининг Х. Сайфуллин етакчилик қилаётган бригада аъзоларида шундай хусусиятлар мужассам. Шу туфайли улар қисқа муддат ичида 80 минг кубометрдан ортиқ тупроқ ишларини бажаришга эришдилар. Тағин бригада ишлаётган участканинг ерлари қаттиқ гипсли, ер ости суви яқин. Каналнинг икки қирғоғи оралиғи 32, остки қисми 14, чуқурлиги 5,5 метр бўлиши керак. Бу, заргардай ишлашни талаб қилади. Бунда экскаваторчи В. Маматов, Т. Худойназаров, Ў. Бўроновларга тенг келадигани бўлмаяпти. Улар қазиган участка худди завод конвейеридан тушган лотокка ўхшайди.

— Коллективимизда бундай бригадалар кўп, — дейди трест бошқарувчиси Б. Назаров. — Биз уларнинг ташаббусига таяниб, каналдаги асосий юмушларни В. И. Ленин туғилган кунгача — 22 апрелгача бажаришга аҳд қилган эдик. Яқинда олган мажбуриятимизни қайтадан кўриб чиқиб, бу муддатни яна бир ҳафта қисқартиришга ваъда бердик.

Лойиҳа-смета ҳужжатларидаги норматив бўйича Навоий канали қурилишига 4 йиллик муддат белгиланган. Демак, қурувчилар уни нормадагига нисбатан 10 марта қисқа фурсатда фойдаланишга топширишга қарор қилишяпти. Бу реал имкониятларга асосланганми?

— Албатта, — дейди Навоий область ижроия комитети раиси ўринбосари Ҳ. Саъдиев. — Каналнинг қисқа муддатда топшириш учун машина-механизмлар, материал-техника базаси етарли. Иш графиги аниқ ишлаб чиқилган. Фақат ишни юқори суръатда ва сифатли ташкил этиш, кишиларни жонбозлик билан меҳнат қилишга сафарбар эта билиш ва уларга шарт-шароит яратиш лозим.

Дастлабки натижалар бу вазифалар муваффақиятли ҳал этилаётганини кўрсатмоқда. Иш мароми ва мезони эса бундан кейин кун сайин кўтарилиб боради. Иккинчидан, қурувчиларнинг объектни белгиланган муддатда топшириш деҳқонларнинг сувга бўлган катта эҳтиёжлари анча қисмини қондиради. Қурилишдаги бутун иш, куч-ғайрат шу мақсадга қаратилган.

Шу ўринда область пахтакорларининг ўтган йил ёзидаги қувончини эслаш жоиз бўлади. Ўшанда Навоий районидаги «Қизил Октябрь», Навбаҳор районидаги «Зарафшон» колхозлари, Қизилтепа районидаги «Бўстон» совхози далаларига кўплаб йиллар мобайнида биринчи маротаба Амунинг чучук сувини тарадилар. Зарафшон дарёсининг энг қуйи қисмида жойлашган бу хўжаликлар шу пайтгача шўр ва ифлосланган сувга тоқат қилиб келишарди. Ирригатор ва мелиораторлар Маликчўлидан эски сув ўзани орқали об-ҳаёт етказиб беришган эди. Энди фойдаланишга топшириладиган объект эса секундига 8—10 кубометр сувни Зарафшонга қуяди. Келгуси йилдан бошлаб бу кўрсаткични 25 кубометрга етказиш мўлжалланяпти. Бу на фақат Навоий, Навбаҳор, Қизилтепа районлари, балки Конимех районидаги бир қатор хўжаликларнинг ҳам сув таъминотини анча яхшилайди.

Биз юқорида ҳикоя қилган қурилиш ишлари Навоий каналининг сўнгги қисмида олиб бориляпти. Унгача каналнинг 34 километрли бош қисмида реконструкция ишлари амалга оширилди. Аму-Бухоро каналидан сувни кўтариб берувчи насос станциясида янги ускуналарни ўрнатиш давом этмоқда.

Дала ва қишлоқларга оқшом чўкди. Трассада чироқлар порлайди, машина-механизмлар гулдуроси тинмайди. Демак, Амударё сувининг Зарафшонга мададга етиб келиши онлари янада яқинлашяпти.

А. ҚОРЖОВОВ.

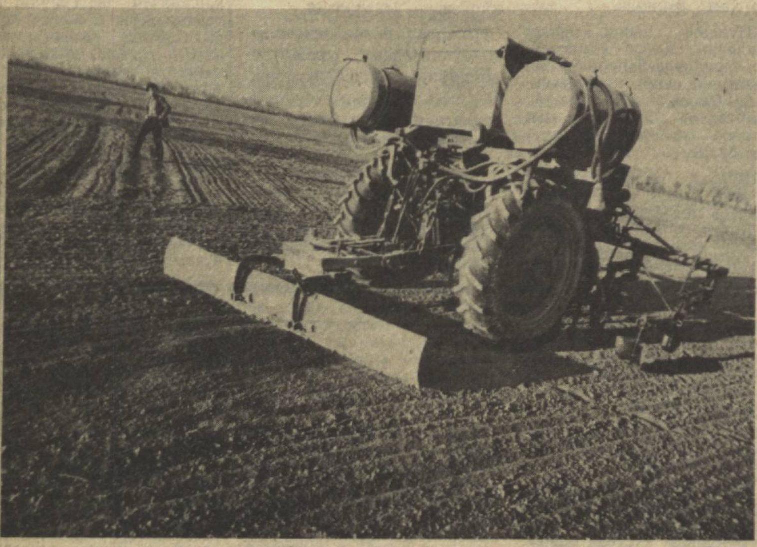

ДАЛАЛАРДА МЕҲНАТ НАФАСИ

Газетамизнинг ўтган йил 11 октябрь сонида босилган «Чиноз чавандозлари» сарлавҳали репортаж эсингизда бўлса керак. Ўша куни райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози пахтакорлари йиллик пахта тайёрлаш планларини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти берган эдилар. Хўжалик миришкорлари мавжуд 725 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан салкам 38 центнердан ҳосил кўтариб, съездлар йили мажбуриятини шараф билан бажаришганди.

Колхоз деҳқонларининг бу йилги марралари ҳам юксак. Улар юбилей йилида ҳосилдорликни янада ошириб, тола сифатини яхшилашга сўз беришган. Шу мақсадда ҳозир бу ерда кўкламги дала ишлари қизғин бошлаб юборилди. Далаларда агрономлар, ер текисловчилар, механизаторлар, мироблар ва хўжалик раҳбарлари йилнинг мўл ҳосили ғамида аниқ, амалий ишлар олиб боришяпти. Мавжуд майдонлар чизелланмоқда, борона қилинмоқда. Ариқ-зовурлар қайта тартибга келтириляпти.

Суратларда: (чапдан) республикада хизмат кўрсатган механизатор, Октябрь Революцияси ордени нишондори Василий Бибаров; хўжаликнинг 1-бригадаси далаларида майдонлар текисланаётган пайт.

Р. Галиев фотолари.

РЕСУРСЛАР ҲАРАКАТДА

Чортоқ шаҳридаги энг кенжа корхона — тикув-трикотаж фабрикаси юксалишнинг жадаллашган изига тушиб бормоқда. Ички меҳнат ресурслари ишга солинмоқда.

КПСС XXVII съезди кўрсатмаларига биноан тикув-трикотаж фабрикасининг ишга туширилиши уйда ўтирган 500 дан ортиқ аёлни ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб этиш имконини берди.

Фабрикада маҳсулот сифатини ошириш, хом ашё ва моддий ресурсларни тежашга ҳам катта эътибор берилмоқда. Бошланғич партия ташкилоти бу масалага қайта-қайта мурожаат қилмоқда. Сифат комиссияси ишлаб турибди. Ҳафтада бир марта «Сифат куни» ўтказиляпти. Қолоқлар, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарувчилар билан якка тартибда иш олиб бориляпти.

Тикув цехида Турсунхон Неъматуллаева бошлиқ илғор бригада базасида «Маҳорат мактаби» ташкил этилди. Яхши ишлаб, кўнгилли ҳордиқ чиқариш учун қулай шарт-шароит яратилди.

Ҳаракатлар зое кетмаяпти. Маҳсулотлар сифатига эътирозлар кескин камайди. Кейинги бир йилда ишчилар 400 минг киловатт-соат электр энергияси, 105 минг кубометр газ тежадилар. Чиқиндилардан 4 минг сўмлик истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилди, ёрдамчи материаллардан эса 3200 сўмлик тежашга эришилди.

Водийда ишчи резерви кўп. Ундан тўла ва оқилона фойдаланиш керак. Бунда Чортоқдаги тикув-трикотаж фабрикаси тажрибасини кенг қўллаш мумкин.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

«АГРОТЕХ-87» ВИСТАВКАСИ ОЧИЛДИ

ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАР КЎРИГИ

«Агротех-87» виставкаси чет эллардаги етакчи фирмалар фойдаланаётган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш резервлари билан совет мутахассисларини таништиради. Виставка 9 март куни Москвада Красная Преснядаги экспозициялар марказининг павильонларидан бирида ишлай бошлади.

Бу ерда қишлоқ хўжалик машина-ускуналарининг намуналари ва транспорт воситалари, дала ва фермалар маҳсулотларини қайта ишлайдиган машина-ускуналар, бу маҳсулотларни асраш ҳамда етказиб бериш учун зарур материаллар бор. Кўп мамлакатлардаги 90 дан ортиқ ташкилот ва корхоналар қатнашаётган виставкани Ғарбий Германиянинг «Глахе интернационал» фирмаси СССР Савдо-саноат палатасининг ёрдами билан ташкил этди.

(ТАСС).

ОРБИТАДАН ХАБАРЛАР

Учишни бошқариш маркази, 10 март (ТАСС). Космонавтлар —Юрий Романенко ва Александр Лавейкин одам бошқарадиган «Мир» комплексидаги ишларни давом эттирмоқдалар.

Белгиланган программага мувофиқ, экипаж «Прогресс—28» автомат транспорт кемасидаги юкларни туширмоқда ва станцияга янги ускуна ўрнатмоқда. Кеча, жумладан космонавтлар электр таъминоти системасига қўшимча автоматика блоклари ўрнатдилар, бугун эса монтажни тугатиб, «Корунт» технология ускунасининг ишлашини текшириб кўрдилар, бу ускуна космик материалшунослик бўйича тажрибалар ўтказишга мўлжалланган.

9 март куни юк кемасининг двигатель қурилмаси ёрдамида «Мир» комплекси орбитаси ростлаб қўйилди.

Орбитадан келаётган маълумотлар ва телеметрик ахборотга кўра парвоз нормал ўтмоқда.

Юрий Романенко ва Александр Лавейкиннинг саломатлиги ва кайфияти яхши.

ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАРНИ ФАОЛ КЕНГАЙТИРАЙЛИК

10 март куни Тошкентда республика кенгаши бўлди. Унда Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг янги талаблари асосида Ўзбекистон ССРнинг ташқи иқтисодий алоқаларини тубдан қайта қуриш тадбирлари кўриб чиқилди. Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг, Ўзбекистон ССР Госпланининг масъул ходимлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, саноат бирлашмалари, корхоналар ва ташкилотларнинг директорлари, бош инженерлари, ушбу масалалар учун масъул мутахассислар, партия комитетларининг секретарлари, олий ўқув юртлари ва илмий муассасаларнинг ходимлари, шунингдек СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий комиссиясининг, СССР Госпланининг, СССР Молия ва Ташқи савдо министрликларининг, СССР Внешторгбанк правлениесининг вакиллари қатнашдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров доклад қилди.

КПСС XXVII съезди қарорларига мувофиқ мамлакатда бутун хўжалик механизмини янгилаш изчиллик билан амалга оширилаётганлиги, ташқи иқтисодий фаолият ана шу механизмнинг таркибий қисми эканлиги докладда ва нутқларда уқтириб ўтилди. Ташқи иқтисодий алоқаларни чуқур қайта қуришга қаратилган муҳим қадамлар қўйилди. Бунга сабаб шуки, ташқи иқтисодий алоқаларнинг структураси ва формалари тараққиётнинг ҳозирги босқичида халқ хўжалигининг талаб-эҳтиёжлари ва манфаатларига зид бўлиб қолди. Олиб борилаётган ишнинг асосий мақсади мамлакат корхоналари жаҳон бозори учун ишлаб чиқараётган молларнинг ҳажмини кўпайтиришдан, сифатини ва рақобат қобилиятини яхшилашдан иборат.

Ўзбекистон ССР Совет Иттифоқининг ташқи савдосига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Экспорт қилинадиган молларнинг умумий ҳажми жиҳатидан Ўзбекистон иттифоқдош республикалар орасида учинчи ўринни эгаллаб турибди. Ўзбекистон ССРнинг министрликлари ва идоралари ривожланаётган кўпгина мамлакатларга техникавий ёрдам бермоқда. Бироқ ташқи иқтисодий алоқаларда Ўзбекистоннинг қатнашиш даражаси бизда мавжуд имкониятларга ҳали тўла даражада мос бўлиб тушмаяпти, деб уқтиришди нотиқлар. Экспорт қилинаётган маҳсулотнинг умумий ҳажмида машина ва ускуналарнинг улуши ҳали етарли бўлмай, республика имкониятларига мос эмас. Кўпгина йирик корхоналар экспорт учун моллар ишлаб чиқаришда бутунлай қатнашмаяптилар.

1986 йилда кўпгина саноат корхоналари ва бирлашмалари экспорт учун маҳсулот етказиб бериш топшириқларини эплай олмаганликлари факти ҳам ташвишлантирмаслиги мумкин эмас. Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи, Олмалиқ рўзғор химияси заводи ва бошқа бир қанча корхоналар шулар жумласидандир. «Ўзбексельмаш», «Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, Тошкент экскаватор ва агрегат заводларида маҳсулот сифатини кескин яхшилаш юзасидан қатъий чоралар кўрилмаяпти.

Кенгаш иштирокчилари ташқи савдо соҳасидаги ишларнинг аҳволини таҳлил қилиб, ташқи савдо ҳажмини кенгайтириш хўжалик раҳбарларидан янгича ёндашишни ва бир қолипда бўлмаган ечимларни, бошқариш ва планлаштиришни такомиллаштиришни тақозо этаётганлиги ҳақида гапирдилар. Экспорт қилинадиган моллар сифатига нисбатан қўйилаётган барча талабларга риоя этилиши устидан контролни кучайтириш зарурлиги таъкидланди. Ишлаб чиқариш коллективлари тобора кўплаб корхона ва ташкилотлар ўз маҳсулотларини ташқи бозорга етказиб беришга қаратилган ишни қунт ва сабот билан олиб боришлари лозим. Маҳаллий саноат резервларидан тўлароқ фойдаланиш керак.

Хўжалик юритишнинг янги шароитлари, корхоналар мустақиллигининг кенгайтирилиши, экспорт-импорт операцияларини пул билан таъминлаш учун уларда валюта ажратмаларининг махсус фондларини вужудга келтириш ташаббускорлик ва омилкорлик учун кенг йўл очади. Чет эллардан зарур мол ва машина-ускуналарни харид қилиш учун бу фондлардан фойдаланиш мумкин.

Кенгашда республикада бутун ташқи иқтисодий фаолиятни қайта қуриш, уни шу кун талабларига мослаштириш йўллари белгиланди. Халқ хўжалигининг экспорт имкониятидан фойдаланиш учун кураш бугунги кунда умумдавлат иши бўлиб қолиши лозим, деб таъкидлашди кенгаш қатнашчилари.

Кенгашда СССР Министрлар Совети Давлат ташқи иқтисодий комиссияси раисининг ўринбосари Ю. А. Пекшев, СССР Внешторгбанк правлениесининг вакили Ю. А. Иванов нутқ сўзладилар.

Берилган саволларга жавоблар қайтарилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ғ. З. Заҳритдинов, Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, В. В. Сударенков, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ФАРҒОНА, 10 март (ЎзТАГ). Бугун Фарғона область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда область партия ташкилотининг КПСС XXVII съезди қарорлари асосида саноатда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш соҳасидаги вазифалари кўриб чиқилди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров доклад қилди.

Пленум қатнашчилари Фарғона область партия комитети бюросининг КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини бажариш юзасидан олиб бораётган ишига оид ҳисоботини ҳам муҳокама қилдилар.

• Партия турмуши: қайта қуриш ва кадрлар

КОЛЛЕКТИВ ИШОНЧ БИЛДИРСА...

КПСС Марказий Комитети (1987 йил) январь Пленуми материалларини диққат билан ўқиб чиқдим. Айниқса Пленум қароридан келиб чиқадиган социалистик демократизмни чуқурлаштириш, коллективнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантириш тўғрисидаги хулосалар кўнглимиздаги гаплардир. Агар ҳамма жойда раҳбарлар коллектив фикрини ҳисобга олиб сайланса, бу ердаги маънавий муҳит ҳамиша соғлом бўлади. Мана масалан, бизнинг цехни олайлик. Унга бошчилик қилаётган С. Сирожовда кейинги пайтларда кибр-ҳаво пайдо бўлди. У бошқаларнинг, айниқса ўзидан паст лавозимдаги ходимларнинг фикри билан ҳисоблашмай қўйди. Айрим ҳолларда эса унинг ўзи меҳнат интизомини бузди. Ўз атрофига ҳайбаракаллачиларни тўплади. Цехда иш тобора ёмонлашди. Маҳсулот сифати яхшиланиш ўрнига рекламация кўпайди.

Мен корхона партия комитетида КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларига қатъий риоя қилган ҳолда цехда демократик асосда сайлов ўтказишни таклиф қилдим. Комбинат партия комитети ва маъмурияти бу таклифни қўллаб-қувватлашди.

Бундан бир неча кун муқаддам смена алмашинуви пайтида цехимиз ишчиларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Коллективга бу сайлов моҳиятини тушунтириб, цех бошлиғи лавозимига сайлаш учун бюллетенга энг муносиб ва тажрибали кишиларнинг номзодини таклиф этишни илтимос қилдик. Улар уч кишини кўрсатишди. Булар цех бошлиғи С. Сирожов, мастер А. Ҳайитов ва оддий ишчи Р. Ҳамроев яъни менинг номзодим эди.

Сўзга чиққан ишчилар ҳар бир номзодга ҳаққоний баҳо беришди. Уччовимизнинг ҳам нуқсонларимиз очиқ-ойдин айтилди. Бу камчиликларни тугатиш юзасидан холисона маслаҳатлар ҳам берилди.

Шундан кейин сайлов бошланди. Ҳисоб комиссияси ёпиқ овоз бериш бюллетенларини очиб кўришганида С. Сирожов 15 овоз, А. Ҳайитов — 35 овоз ва мен 22 овоз олганлигимиз маълум бўлди.

Шундай қилиб кўпчилик овозни олган мастер Азим Ҳайитов цех бошлиғи лавозимига сайланди. Мен бундан хафа бўлганим йўқ. Чунки ишчилар адолат юзасидан иш тутишган эди. Ёш коммунист Азим Ҳайитов оддий ишчиликдан мастерликка кўтарилган. У ишдан ажралмаган ҳолда Бухоро енгил озиқ-овқат саноати технологияси институтининг кечки бўлимида ўқишни муваффақиятли туғаллади. У менга нисбатан бу лавозимга кўпроқ тайёр эди, албатта. Шундан кейин бўлиб ўтган йиғилишда ишчилар мени мастерликка сайлашди. Бу вазифа зиммамга катта масъулият юклайди.

Ўтказилган сайловлар комбинат ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Бутун коллективнинг ҳар бир аъзоси ишдаги қолоқликни тугатишга дахлдор эканлигини равшан кўрсатди. Бошқа фабрикаларда ҳам цех бошлиқлари эгаллаб турган лавозимга нақадар лойиқ эканлиги сайлов йўли билан омма кўригидан ўтказилади.

Кадрлар билан ишлашдаги бу янгилик раҳбар ходимларнинг ишлаб чиқаришда масъулиятини ва жавобгарлигини оширишда муҳим омил бўлади.

Р. ҲАМРОЕВ,
Бухоро тўқимачилик комбинати 1-йигирув-тўқув фабрикаси мастери, цех партия ташкилотининг секретари.

РЎЙХАТДА ЙЎҚ НОМЗОД

ҲАММАСИ КУТИЛМАГАНДА РЎЙ БЕРДИ. ОЛДИНДАН ҚУРИЛГАН ТАЙЁРГАРЛИК ҲАМ, ТАДБИРЛАР ҲАМ НАФ БЕРМАДИ

Тошкентдаги совет савдоси техникумида директор ўринбосари лавозимига сайлов ўтказиш жума кунига белгиланган эди. У дастлаб шанба кунига, кейинроқ эса яна номаълум муддатга кечиктирилди. Хўш, нега?

— Кечиктирганимизнинг сабаби бор, — деди Фрунзе район партия комитети секретари Т. Искандаров. Номзодлар кўпайиб кетди. Улар билан танишиш бир неча кун қўшимча вақт талаб қилди. Қолаверса, техникум коллективи фикрини тўла билайлик, дедик. Биз уларга бу лавозимга аёл кишининг номзодини кўрсатиш мақсадга мувофиқ эканлигини айтдик.

Ҳақиқатан ҳам ўқув-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари лавозимига номзодлар танлаш узоқ давом этди. Бироқ улар орасида Шорасул Шоикромовнинг фамилияси йўқ эди. Бунинг сабаби эса маълум — ҳамма бу лавозимга аёллардан номзод қидирарди. Сайловга бир неча кун қолганда эса техникум партия ташкилоти бюросининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда тавсия этилган тўрт номзод ҳақида яна фикрлар эшитилди. Ва, ниҳоят, Людмила Солдатенко ва Рузания Мусина номзодларини коллектив муҳокамасига қўйиш ҳақида бир қарорга келинди.

Л. Солдатенко: Донецкдаги совет савдоси институтини битирган. Сотувчи, товаршунос вазифаларида ишлаган. 1965 йилдан буён Тошкент совет савдоси техникумида ишлайди. У бу ерда оддий мастерликдан савдони ташкил этиш бўйича фан комиссияси раиси даражасигача кўтарилди.

Р. Мусина: 1979 йилда Тошкент халқ хўжалиги институтининг экономика факультетини тамомлаган. Ўша йили техникумга ўқитувчи бўлиб ишга келди. Ҳозир моддий-техника таъминоти фан комиссиясининг раиси бўлиб ишламоқда.

Бу номзодлар район партия комитети вакиллари суҳбатидан ҳам ўтишганди. Фақат бир нарса — ушбу номзодлардан бирини коллектив тасдиғидан ўтказиш қолганди, холос.

Йиғилишда эса кутилмаган воқеа рўй берди.

— Биз чинакам демократия учун курашяпмиз, — деди ўқитувчи Шавкат Каримов. — Шундоқ экан, директор ўринбосари лавозимига фақат аёл киши сайлансин деб чеклаб қўйиш унчалик тўғри эмас. У ким бўлишидан қатъи назар, энг муҳими, коллективни ўз ортидан эргаштира олиши, уларнинг ишончини қозониши лозим. Мен бу лавозимга Шорасул Шоикромовнинг номзодини тавсия этаман.

Ўқитувчи Абдумалик Мўминов сўз олади.

— Шоикромов яхши мутахассис, ўз ишини пухта билади, — деди у. — Бошланғич партия ташкилоти бюросининг аъзоси. Мана олти ойдирки сиртқи бўлим мудири вазифасида ишлаб келяпти. Шу қисқа муддат ичида бўлимда анча ижобий ўзгаришлар ясашга эришди. Тартиб-интизом мустаҳкамланди. Бироқ бу бўлим анча мураккаб участка. У ерда ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар кўп. Шоикромов мана шулар билан шуғуллансин. Директор ўринбосари лавозимига эса мен Людмила Яковлевнани лойиқ деб биламан. У тажрибали, талабчан мураббий. Коллектив ишончини оқлай олади.

— Бу фикрга мен ҳам қўшиламан, — деди ўқитувчи Нэри Кальмиков. — Мен Людмилани ўн йилдан буён биламан. У юқори малакали мутахассис. Ўқув методикасини чуқур билади. Айни вақтда ёш мутахассислар секциясини ҳам бошқармоқда. Бу ҳам унинг ёшлар билан ишлашда маълум тажрибага эга эканлигини кўрсатиб турибди. Бироқ Солдатенко фаолиятида баъзи камчиликлар ҳам йўқ эмас. У бироз қизиққон, баъзи пайтларда арзимаган майда-чуйда нарсаларга кўпроқ аҳамият бериб, энг муҳим ишни эса эътибордан четда қолдиради. Шунга қарамай у директор ўринбосари лавозимига муносиб номзод.

— Шорасул Шоикромов ўзига ва атрофидагиларга талабчан, — деди ўз сўзида пенсионер Комила Эгамбердиева. — У коллектив ҳаётидаги ҳар бир воқеага ўзини дахлдор деб билади. Айниқса ёшлар тарбиясига жиддий қарайди. Бирор ўқувчининг ножўя ҳаракатини кўрса, ўша заҳоти унга танбеҳ беради. У баъзи ўқитувчилар сингари бу талаба менинг группамдан ёки бўлимимдан эмас, деб беэътибор бўлмайди. Мен Шоикромовни директор ўринбосари лавозимига лойиқ деб биламан.

— Район партия комитети секретари Т. Искандаров сайлов йиғилишини оча туриб бу лавозимга фақат аёллар номзодини тавсия қилишимизни таклиф этди, — деди ўқитувчи Робия Абдуллаева. — Менимча хотин-қизлар билан ишлашда Валентина Хомуцева катта тажрибага эга. У техникум хотин-қизлар советининг раиси ва район хотин-қизлар советининг аъзоси сифатида актив иш олиб боряпти. Мен унинг номзодини таклиф қиламан.

Шундай қилиб, номзодлар рўйхатига тўрт кишининг номи ёзилди. Ёпиқ овоз бериш йўли билан сайлов ўтказишга киришишдан олдин уларнинг ўзига ҳам сўз берилди.

— Менга ишонч билдирганингиз учун раҳмат. Лекин ҳали ёшман. Бундай масъулиятли вазифани бажаришга тажрибам оз. Шу сабабли менинг номзодимни овозга қўймасликни сўрайман, — деди Р. Мусина.

Йиғилиш аҳли Р. Мусинанинг илтимосини инобатга олди. Шундан сўнг номзодлардан бири В. Хомуцева минбарга кўтарилиб, ўзида раҳбарларга хос қатъиятлилик, талабчанлик етишмаслиги сабабли коллективдан ўз номзодига овоз бермасликни илтимос қилди. Аммо кўпчилик Хомуцеванинг фикрига қўшилмади.

Саноқ комиссияси ишга киришди. Бир неча дақиқадан сўнг Ш. Шоикромовнинг энг кўп овоз билан директор ўринбосари этиб сайланганлиги эълон қилинди. Йиғилиш қатнашчилари Ш. Шоикромовни янги вазифа билан табриклашди. Уни биринчи бўлиб қутлаган киши эса номзодлардан бири — Л. Солдатенко бўлди.

Ш. ИСРОИЛОВ,
А. МАДАТОВ.

• Газетхон таклиф қилади

МАЙИЗ ҚУРИТУВЧИЛАР КЎМАК КУТАДИ

Қўшработ районн халқ хўжалигининг асосий тармоғи — чорвачилик. Лекин районда узум ва майиз етиштириш ҳам етакчи тармоқлардан саналади. Кейинги йилларда бу ерда агросаноат комплексининг шу муҳим соҳаси жиддий ривожланиш сари қадам қўйди. Ҳозир районда 1949 гектар узумзор бўлиб, ҳосилли майдонлар 1508 гектарни ташкил этади. Мамлакат Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун астойдил меҳнат қилаётган район соҳибкорлари гектарлар самарадорлигини ошириш, тармоқ рентабеллигини кўтариш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўлида йил сайин дурустгина натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Фактларга мурожаат қилайлик: 1984 йилда район бўйича 10585 тонна узум етиштириш планлаштирилган эди. Яъни 1430 гектар майдондан 74,8 центнердан ҳосил кўтарилиб, 10710 тонна узум тайёрланди. 1985 йилда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 108 центнерга етди. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили —1986 йилда ҳам пландагидан анча кўп — 15207 тонна узум етказиб берилди. Бу муваффақиятларнинг қўлга киритилишида Свердлов номли, «Коммунизм» совхозлари боғбонларининг ҳиссаси, айниқса салмоқли бўлмоқда.

Бироқ район хўжаликларида ва номлари юқорида тилга олинган совхозларда узумчиликда, хусусан майизчиликда қатор муаммолар ҳам борки, улар ҳозирги жадаллаштириш даврида ўз ечимини кутиб турибди.

Хўжаликларда сифатли майиз етиштириш борасида ялпи сафарбарлик етишмаяпти. Гектарлардан, ишчи кучлари, техника воситалари ва моддий ресурслардан самарали фойдаланилмаётир. Баъзан ҳисоб-китоб ишларида чалкашликлар рўй бермоқда. Меҳнат тақсимоти қатъий изга тушганича йўқ. Оила пудратидан бригада пудратига ўтишда қийинчиликлар юз беряпти. Узум узиш, уни хирмон жойларга ташиш, майиз қуритиш, ҳосилни давлат қабул пунктларига етказиб бериш каби жараёнларда иш технологиясининг бузилиши ҳоллари содир бўлмоқда.

Районда узум узиш муддати ҳар йили узоқ вақтга чўзилиб кетяпти. Оқибатда ҳосил сифатига жиддий путур етмоқда. Уларни хирмонларга трактор тележкаларида етказишда сифат бузиляпти. Очиқ майдонларда қуритилган майиз сифатига об-ҳаво таъсир қилмоқда. Ана шундай сабабларга кўра олдинги йили Свердлов номли совхозда 3 процент, «Коммунизм» совхозида 17,5, Э. Жуманбулбул ўғли номли совхозда 56, «Қўшработ» совхозида 70 процент майиз ностандарт деб топилди. Район бўйича бу кўрсаткич 5,8 процентни ташкил этди.

Қолаверса, ўтган йил ҳам ана шундай камчилик ва нуқсонлар рўй берди. Узум узиш мавсуми чўзилди. Об-ҳавонинг тез-тез ўзгариши туфайли хирмонларда тайёр майизни вақтида топшириш имконияти бўлмади. Бунинг устига Самарқанддаги «Серп и Молот» мева-консерва заводи район соҳибкорлари тайёрлаган майизни «планлаштирилган миқдорда олдик, энди имкониятимиз йўқ» деган баҳона билан қабул қилмаган ҳоллар бўлди.

Бундай ташвишли вазиятлар эндиликда район территориясида майиз қабул қилиб олувчи махсус корхона қурилиши заруриятини тақазо қилмоқда. «Коммунизм», Свердлов номли совхозларда майиз қуритиш пунктлари қуриш ишларига киришишнинг пайти келди, деб ўйлаймиз. Шунингдек, совхозларда узум ширасини аниқлайдиган лабораториялар қурилиши, улар тегишли ускуналар билан жиҳозланиши керак.

Район соҳибкорлари келгусида меҳнат ресурсларидан янада оқилона фойдаланиш, мавжуд социал масалаларни ижобий ҳал этиш йўлида партия, совет органларидан ҳам ёрдам кутади.

А. НОРБОЕВ.

МОШ НЕГА КАМ?

Буғдой, гуруч, нўхатдан тайёрланган таомлар нақадар хуштаъм, тўйимли бўлса, мош улардан қолишмайди. Айниқса, мошхўрда, мошкичири сингари таомларни республикамизнинг барча областлари аҳолиси севиб тамадди қилишади.

Ҳа, мош нафақат тўйимли озуқа. У дуккакли ўсимликлар ичида илдизи азот моддасига энг бой экиндир. Ҳосил ўриб олиниб, ер ҳайдалгандан сўнг унинг илдизлари тупроққа қувват беради, пояси — чорва молларига хушхўр озуқа.

Бироқ кейинги йилларда республикамиз колхоз ва совхозларида мош экиш одатдан чиқиб қолди. Ҳозир уни аҳён-аҳёнда шахсий томорқалардагина кўриш мумкин. Ҳолбуки, бизнинг Тошкент области районлари хўжаликларида бунинг учун катта имкониятлар бор. Оҳангарон, Бўстонлиқ, Калинин, Тошкент районларидаги хўжаликларнинг экин майдонларига сўнгги пайтларда ҳадеб бир хилдаги экинлар экилавериб, тупроқ чарчаб қолганлиги сир эмас. Алмашлаб экиш агротехникаси шароитларида бошқа экинлар қатори мош ҳам экилса, фойдадан холи бўлмасди. Тупроқ қуввати ошиб, чорва молларига озуқа кўпайган бўларди. Эҳтимол, пахтакор районларда бунинг учун етарли шарт-шароит йўқдир, лекин сабзавотчилик ва полизчилик хўжаликларида қулай имкониятлар бор.

Республика Давлат агросаноат комитети шу масала билан жиддий шуғулланганда эди, бозорларда, кооперация магазинларида мош нархи ҳозиргидек ошиб кетмаган бўларди. Савол туғилади: республикамиз сабзавотчилик ва полизчилик колхоз ҳамда совхозларида лоақал 5-10 гектардан мош экишни хўжалик планларига киритишнинг иложи йўқми?

А. НАБИХЎЖАЕВ.

АВТОМАТЛАР ЯРАТИЛАЁТГАН ЖОЙДА

Тошкентдаги «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструкторлик бюроси ишчи ва мутахассислари саноат корхоналарини кенг кўламда механизациялаш-автоматлаштиришга имкон берадиган техника воситаларининг янги-янги намуналарини яратмоқдалар ва жорий этмоқдалар. Бу ерда кўплаб мураккаб ҳисоблаш, бошқариш ускуналари яратилиб, машинасозлик корхоналарига юборилмоқда. Бу ускуналар халқ хўжалиги тармоқ корхоналарини иқтисодий ривожлантириш системасини такомиллаштириб боришга имкон беради.

Корхонада пахта тозалаш заводлари учун ўлчов-назорат приборларининг янги намунаси — «Влагомери» ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу приборлар бирмунча такомиллаштирилган. Суратда: энг яхши бўлим бошлиғи Виталий Эккерт.

Т. КАРИМОВ ва Э. ЗОҲИДОВ фотоси.

• Босилмаган материаллар изидан

ТАКЛИФ ИНОБАТГА ОЛИНДИ

Редакциямизга Қашқадарё область Яккабоғ шаҳридан Қодир Ҳакимов хат ёзиб, ҳозирги пахта териш машиналарига баъзи тузатишлар киритиш билан ҳосилни тез ва соз териб олиш мумкинлиги тўғрисида яхши бир таклиф юборганди.

«Ўтган йили, — деб ёзади муаллиф, — Муборак районидаги 36-совхозда ўзим тузатиш киритган ХНП —1,8 маркали агрегат билан дурустгина натижаларга эришдим. Шундан сўнг бу ҳақда ГСКБ (ихтисослашган давлат конструкторлик бюроси), «Союзмашхлопководство», САИМЭ сингари қатор идораларга хат ёздим. Улардаги айрим конструкторлар билан учрашдим. Бироқ олган жавобларим мени қаноатлантирмади. Энди эса редакцияга мактуб йўллашга мажбур бўляпман...»

Редакция хат мазмуни ва таклиф жараёнлари билан танишиб чиқиш учун республика Давлат агросаноат комитетига мурожаат қилиб, шундай жавоб олди:

— Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш бош бошқармаси ўртоқ Қ. Ҳакимовнинг хати юзасидан текширишлар ўтказиб, шуни маълум қиладики, муаллиф ўртага ташлаган таклифларнинг айримлари чиндан ҳам жамоатчиликда муайян қизиқиш туғдиради. Шу боис комитет мутахассислари Яккабоғ РАПОси мутахассислари билан бамаслаҳат Қ. Ҳакимов таклиф қилган машинанинг тажриба намунасини ясашга ва шу йил уни терим мавсумида синовдан ўтказишга қарор қилдилар.

ҚАЙТА ҚУРИШНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ ВА КАДРЛАР СИЁСАТИНИ ЯНГИЛАШ УЧУН, ПАРТИЯ АЪЗОСИНИНГ ПОКИЗА ВА ҲАЛОЛ ҚИЁФАСИ УЧУН

Республикада 13 март куни ўтадиган Ягона сиёсий куннинг мавзуи ана шундай

Мамлакатимизда Ватанимизнинг янги тарихий марраларга чиқиб олишини таъминлашга даъват этилган беқиёс кўламли, мазмунан революцион ўзгартишлар амалга оширилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми бу ишга қудратли куч бахш этди. Пленум партия ва совет халқи ҳаётида йирик сиёсий воқеа бўлди. Унда мамлакатдаги ишларнинг аҳволи чуқур таҳлил қилинди, КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш, жамиятимизнинг қайта қуриш, янгиланиш йўлидаги ҳаракатини жадаллаштириш юзасидан амалий ҳаракат программаси илгари сурилди.

Бу ғоят муҳим вазифаларни ҳал этиш учун чоралар белгилашдан аввал Пленум мамлакатимиз социал-сиёсий ва иқтисодий ҳаётида кескин ўзгартишлар зарурлигини туғдирган сабабларни, яъни кескин қайта қуриш зарурлигини яна бир марта муфассал қараб чиқди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг Пленумдаги докладида қайта қуриш тушунчасининг моҳияти ва уни чуқурлаштириш йўллари батафсил таърифлаб берилди.

Қайта қуриш — турғунлик жараёнларини қатъиян бартараф этиш, тараққиётга тўсқинлик қилувчи механизмни бузиб ташлаш, совет жамиятини социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг ишончли ва самарали механизмини яратиш демакдир.

Қайта қуриш — жамият ҳаётининг барча соҳаларида омманинг жонли ижодкорлигига таяниш, демократияни, социалистик ўз-ўзини бошқаришни ҳар томонлама ривожлантириш, ташаббусни, фаолиятни рағбатлантириш, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, ошкораликни, танқид ва ўз-ўзини танқидни кенгайтириш демакдир; бу — қадриятлар ва шахс қадр-қимматига нисбатан юксакка кўтарилган ҳурмат демакдир.

Қайта қуриш — совет экономикасини ривожлантиришда интенсив омиллар ролини муттасил ошириб бориш; халқ хўжалигини бошқаришда демократик централизм ленинча принципларини қайта тиклаш ва ривожлантириш, ҳамма жойда бошқарувнинг иқтисодий методларини жорий этиш, буйруқбозликдан ва маъмуриятчиликдан воз кечиш, экономика барча бўғинларининг тўла хўжалик принципларига ҳамда меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг янги формаларига ўтишини таъминлаш, новаторлик ва социалистик омилкорликни бутун чоралар билан рағбатлантириш демакдир.

Қайта қуриш — илм-фан томон қатъий бурилиш, юксак пировард натижаларга эришиш мақсадларида практиканинг у билан амалий ҳамкорлиги, ҳар қандай ташаббусни салмоқли асосга қўя билиш, олимларнинг жамиятни янгилашга қаратилган партия йўлини актив қўллаб-қувватлашга тайёрлиги ва астойдил истаги демакдир; айни вақтда бу — илм-фанни ривожлантириш, унинг кадрларини ўстириш, ўзгартишлар жараёнида уларнинг актив иштирок этишлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш демакдир.

Қайта қуриш — социал соҳани устун даражада ривожлантириш, совет кишиларининг яхши меҳнат, турмуш, дам олиш шароитларига, таълим ва медицина хизматига бўлган талаб-эҳтиёжларини тобора тўлиқроқ қондириш демакдир; бу — ҳар бир инсоннинг ва, умуман, жамиятнинг маънавий бойлиги, маданияти тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш демакдир; бу — жамият ҳаётининг кенг миқёсли туб проблемаларини ҳал этишни одамларни қизиқтираётган кундалик масалаларни ҳал этиш билан қўшиб олиб бора билиш демакдир.

Қайта қуриш бу—социалистик ахлоқни бузиш ҳолларидан жамиятни зўр ғайрат билан халос этиш, социал адолат принципларини изчиллик билан амалга ошириш демакдир; бу — сўз билан ишнинг, ҳуқуқ ва бурчларнинг бирлиги демакдир; бу — ҳалол, юқори сифатли меҳнатни улуғлаш, унга ҳақ тўлашда бараварлаштириш тенденцияларини, истеъмолчиликни бартараф этиш демакдир.

Қайта қуришнинг пировард натижалари жамиятимиз ҳаётининг барча томонларини янгилаш, социализмга ижтимоий ташкилотнинг энг замонавий формаларини бағишлаш, социалистик тузумнинг ижодий потенциалини ғоят тўла равишда намоён этиш демакдир. Турмушнинг энг чуқур қатламларига кириб бориб, бутун фронт бўйлаб авж ола бориб, қайта қуриш мамлакатдаги вазиятга тобора катта таъсир кўрсатмоқда, янги сифат жиҳатларини касб этмоқда.

В. И. Ленин кадрлар сиёсати принципини ишлаб чиқди ва амалда уни қўлланиш ва кадр масалаларини конкрет ҳал этишда ундан диалектик фойдаланиш намуналарини кўрсатди. Шу муносабат билан Владимир Ильич хатларидан бири диққатга сазовор. Унда доҳий ўзини қизиқтираётган ходимга: а) виждонлилик нуқтаи назаридан; б) сиёсий жиҳатидан; в) ишни билиши; г) маъмурлик қобилиятларига баҳо беришни илтимос қилган эди.

Лениннинг ўзи партия позицияларини ҳимоя қилишда қатъиятлилик ва букилмаслик, ўзига ва бошқаларга ғоят талабчанлик, маслакдошларига эътиборлилик ва ғамхўрлик, муомалада чинакам камтарлик ва оддийлик тимсоли эди.

Мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги бурилиш босқичида кадрлар сиёсатининг ленинча принциплари янги куч ва актуаллик касб этди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев унинг асосий талабларини ифодалаб таъкидладики, биз ўтмишнинг сабоқларини ҳам, ҳаёт бугун кун тартибига қўяётган янги кўламли вазифаларни ҳам назарда тутмоғимиз керак.

Кадрлар билан ишлашнинг партия Марказий Комитети томонидан белгиланган вазифаларнинг моҳияти нимада?

Сўз кадрларни танлаш, ўқитиш ва кўтаришнинг бутун системасидаги, уларнинг фаолияти устидан назоратдаги чуқур сифат ўзгаришлари, ходимлар барча қатламларининг сиёсий, ишчанлик ва маънавий-ахлоқий сифатлари тўғрисида бормоқда. Уларнинг қайта қуришга муносабати, уни амалга ошириш юзасидан реал ишлар ҳал қилувчи ўрин тутади.

Ҳозирда энг муҳими партия, давлат, жамоат ишининг ҳар бир бўғинини ташаббускор, чуқур фикрловчи ва ҳаракатчан, сусткашлик ва мутаассибликни бартараф этишга қодир, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш йўлини ижодий ўтказа олувчи кишилар бошқаришига эришишдан иборат.

Бундай кишилар бизда оз эмас. Янгиланиш, демократиялаштириш йўли уларни руҳлантирди, ижобий изланишлар учун кенг майдон очди.

Бугун шундай ходимларни ўз вақтида илғаб олиш, кўтариш ва қўллаб-қувватлаш, уларнинг мустақиллигини, куч-ғайратини, ташаббусини қадрлаш ҳар қачонгидан муҳимроқдир. Бошқарувнинг маъмуриятчилик услубидан иқтисодий методларига ўтиш, корхоналар ва бирлашмаларнинг мустақиллигини кенгайтириш, ташқи иқтисодий фаолиятга янгича ёндашув шароитларида бу кадрларни уларга бериб қўйилган ҳуқуқлар ва имкониятлардан тўла фойдаланишга ўргатиш муҳим.

Кадрлар фаолиятида социал йўналишлиликни кучайтириш, социал масалаларни ҳал этиш учун талабнинг ошиши принципиал аҳамият касб этмоқда. Бу ерда энг асосий нарса инсонга, унинг меҳнат, маиший ва дам олиш шароитларига эътибордадир. Амалий фаолиятда ҳар қандай қарор, ҳар қандай қадам, аввало, биринчи навбатда улар одамларга нима бераётганлиги, унинг социал оқибатларининг қандайлиги нуқтаи назаридан баҳоланмоғи даркор. Объектив ҳолатларга бирон-бир ишора кишилар эҳтиёжига эътиборсизликни оқлаш учун асос бўла олмайди.

Ҳар бир партия ташкилотида, ҳар бир меҳнат коллективида самарали ечимлар излашга, очиқ-ошкора фикрлашишга даъват этадиган муҳит вужудга келтирилмоғи керак. Фақат шундай шароитлардагина кадрларнинг ташкилотчилик лаёқати тўла намоён бўлади, уларда ҳозирги талаблар даражасида муваффақиятли иш олиб бориш учун зарур фазилатлар тарбияланади. Бу принциплар бузилаётган жойда муқаррар равишда омма билан алоқаларнинг сусайиши бошланади ва пировард натижада иш оқсай бошлайди.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми энг муҳим вазифа — коммунист раҳбарнинг покиза ва ҳалол қиёфасини — бир қатор айниган шахсларнинг жиноятлари муайян соя ташлаган қиёфани тиклаш муҳимлигини алоҳида куч билан таъкидлади.

Бу салбий жараёнлар, маълумки, Ўзбекистонда кадрлар сиёсатининг бузилиши, назоратсизлик шароитида, ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид қадрсизлантирилган бир шароитда раҳбар ходимларнинг муайян қисмида юз берган айниш ва бузилиш туфайли кескин кўринишда намоён бўлди.

Республика партия ташкилоти ишнинг аҳволини талабчанлик билан таҳлил қилиб чиқди, хўжалик ва маданий турмушдаги кўпдан-кўп оқсашлар, социал адолат ва қонунчиликнинг бузилиши, партия ички ҳаётининг ленинча нормалари ва принципларини қўпол равишда бузишларга кескин баҳо берди. Республикада вазиятни соғломлаштириш учун қатъиятли кураш бошланди.

Партия, совет, хўжалик органлари, жамоат ташкилотларининг состави анчагина

● *Хат йўлга чорлади*

ИЖРОКОМ ДАДИЛ БЎЛМАГАЧ...

ФАРҒОНА РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ҚИШЛОҚЛАРДА ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ ҚАРОР ТОПИШИ УЧУН ЕТАРЛИ ҚАТЪИЯТ КЎРСАТМАЕТИР

«Қишлоғимизда ичимлик сув йўқ. Кўчаларимиз қишда лой, ёзда чанг, асфальтланмаган. Раҳбарларимиз ободончиликка эътибор беришмаяпти». Фарғона районидаги Ёшларобод қишлоғи аҳолиси номидан Улуғ Ватан уруши ветеранлари. Д. Султонов, Т. Умаров ва шу қишлоқдаги Дўстлик маҳалла комитетининг секретари Ҳ. Каримовларнинг редакцияга йўллаган шикоят мактубида шу қишлоқни социал-маданий ривожлантиришга эътиборнинг камлиги баён қилинган эди.

Шоҳимардонсойдан чиққан билакдеккина ариқ ферма ичидан ўтиб, 3000 га яқин аҳоли яшайдиган Ёшларобод қишлоғи сари оқади. Қишлоқ аҳолиси шу сувдан ичишга мажбур. Сув эса турли чиқиндилар, ахлатлар билан ифлосланган.

— Дарҳақиқат, бу ариқ сувини ичиш мумкин эмас. Аҳоли ўртасида айрим юқумли касалликларнинг пайдо бўлишига ҳам тоза ичимлик сувнинг йўқлиги сабаб бўлмоқда, — деди район санэпидстанцияси бош врачи Б. Ортиқов.

Район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Бобораҳимов, Водил қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Г. Умаралиев, Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз правлениесининг раиси К. Қўчқоровлар ҳам бошларини қимирлатиб бу фикрни тасдиқлашди.

Ариқдан 300 метрларча баландликда пионер лагерлари жойлашган. Айтишларича у ерда артезиан қудуқлари бор, бироқ улар ёз мавсумида ишлаб, кейин ишламай қолар экан.

— Ёзда ўша лагерлардан сув ташиб келтиришга мажбурмиз. Бошқа вақтда кунимиз мана шу ифлос ариқ сувига қолади, — дейди «Партия XIX съезди» колхози раисининг ўринбосари Э. Мираҳмедова.

— Мана шу қудуқлар сувини қишлоққа доимий етказиб бериш чораси йўқми?

— Лагерлар Фарғона шаҳридаги турли корхоналарга тегишли, — деб жавоб берди Н. Бобораҳимов, — қишлоқни водопроводлаштиришни бош плансиз амалга ошириб бўлмайди. Бош планга эса энди буюртма берилди. Бунинг устига водопровод ўтказиш учун бизда қувурлар йўқ.

Қизиқ. Ахир бу лагерлар Фарғона райони территориясида жойлашган. Райижроком ўз ҳуқуқидан фойдаланиб, артезиан қудуқларининг узлуксиз ишлашини наҳотки таъминлай олмаса.

— Қишлоқ барпо этилганига қанча бўлди?

— Қарийб 20 йил.

Ёшларободда шу давргача на чойхона, на кинотеатр, на кутубхона, на дорихона, хуллас замонавий аҳоли пункти учун зарур бўлган талай бошқа нарсалар ҳам йўқ. Шундоқ ёнидан табиий газ ўтгани ҳолда қишлоқ газлаштирилмаган.

Фарғона район Совети ижроия комитетининг қарорига мувофиқ бу қишлоқ 1986 йилнинг март ойига қадар тоза ичимлик сув билан таъминланиши лозим эди. Афсуски қарор қоғозда қолиб кетди. Водил сайлов округидан аввалги чақириқдаги Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати А. Бойбуваевга ҳам, ҳозирги депутат О. Ёқубовга ҳам, шу ердан область, район, қишлоқ Советларига депутат қилиб сайланган кўпдан кўп бошқа ўртоқларга ҳам бу ҳақда кўп марта илтимос қилинган эди. Аммо натижа чиқмади. 1985 йили «Муштум» журналининг 22-сонида шу қишлоқда маданий-маиший шароитларнинг ёмонлиги ҳақида «Тошдан садо чиқди» сарлавҳали танқидий материал босилди. Шундан кейин райижрокомдагилар озмоз ҳаракат бошладилар. Чунончи, қишлоқда магазин қурилди, мактаб биноси қурилиши бошлаб юборилди. У ер бу ерда симёғочларга чироқ ўрнатилди. Ичимлик сув келтириш учун водопровод қувурлари ётқизишга мўлжаллаб хандақлар ҳам ковланди. Аммо, иш шу билан тўхтади. Аҳоли эса бундан ҳақли суратда норози бўлмоқда.

Район раҳбарлари билан суҳбатлашганимизда улар «бизда битта Ёшларобод қишлоғигина бор эмас-ку, биз нима қилайлик, агросаноат комитети янги қурилишлар учун лимитни кам ажратяпти. Ахир биз ўзимиз қувур ишлаб чиқара олмасак», дея жавоб беришди.

Лекин бугун Ўзбекистоннинг энг сўлим, хушманзара масканларидан бири — Фарғона районида аҳолининг турмуш маданиятини юксалтиришга кам эътибор берилаётганлигини бундай сабаблар билан хаспўшлаб бўлмайди. Фактларга мурожаат қилайлик. Район қишлоқларининг ярмигина водопровод суви билан таъминланган. Аксарият қишлоқ кўчалари асфальтланмаган. 10—12 минг километр масофадаги ички йўлларнинг атиги 1200 километри асфальтланган. Шунга қарамай 1987 йилда яна 10 километр йўлни асфальтлаш мўлжалланяпти, холос. Районда узоқ йиллар давомида ишлаб чиқаришни бирёқлама ривожлантириш орқасидан қувиб, социал масалаларга кам эътибор берилганлиги шу кунларда айниқса билиниб қоляпти. Район ижроия комитетида қизиқ фактни келтиришди. Районда ҳозирги пайтда 21 мингга яқин хонадон газлаштирилмаган экан. Газлаштириш суръатлари эса жуда паст.

Раҳбарлар билан гаплашсангиз, улар ҳақдай, йўқни йўндириб бўлмайдигандек туюлади. Бироқ мавжуд аҳвол билан чуқур танишиб чиқилганда, бор имкониятлардан етарли даражада уддабуронлик билан фойдалана билмаслик, масъулиятсизлик ва лоқайдлик ҳам районнинг социал тараққиёти суст ривожланишига сабаб бўлганлигига ишонч ҳосил қиласиз. Бир мисол. Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз правлениеси худди шу Ёшларобод қишлоғида 1978 йили катта сув минораси қурмоқчи бўлди. Бошида ишга астойдил киришилди. Колхознинг 22 минг сўм пули сарфланиб, лойиҳа-смета ишлари бажартирилди. Афсуски, кейинчалик лоқайд раҳбарларнинг айби билан лойиҳа лойиҳалигича қолиб кетди. Колхоз маблағи эса кўкка совурилди.

Раҳбарлар лимит камлиги, маблағ йўқлигини баҳона қилишади. Ваҳолонки, шу қишлоқ аҳолиси тоза ичимлик сувга муҳтож бўлиб турган пайтда Ҳ. Турсунқулов номли колхоз раҳбарлари қарийб 400 минг сўм сарфлаб улкан стадион, отчопар қурдиришди. Бу қурилишларга ҳалиги «танқис» қувурлардан неча минг метри сарфланиб кетди экан. Қарангки, колхоздаги 200 километрдан ортиқ йўлларнинг бор-йўғи 4 километри асфальтланган, қишлоқларда бирорта ҳам кинотеатр йўқ, аҳолининг тўртдан бир қисмигина тоза ичимлик сув билан таъминланган, холос. Кенг отчопарда эса йилда бир марта улоқ берилади...

Ёшларобод қишлоғидаги 55-мактаб биноси авария ҳолатида. Бу мактаб илгари «Узагропромстрой»га қарашли 87-механизациялашган кўчма колоннанинг инвентарлар сақланадиган омбори бўлган экан... 680 ўринли янги мактаб биноси қурилиши эса жуда суст бормоқда.

Худди мана шундай шароитда колхоз томонидан район марказида 430 минг сўм сарфлаб жуда ҳашаматли чойхона қурилди. Энди эса чойхонани қайси ташкилот ҳисобига ўтказишни билмай бош қашишмоқда. Бу фактлар изоҳ талаб қилмайди... Бунақанги усти ялтироқлик, турмуш маданиятини юксалтиришни ҳашаматли ресторанлар барпо этиш деб тушуниш даври ўтди-ку. Кейинги йилларнинг ўзида Водил қишлоғида катта ресторан қурдиришди. Айни пайтда бу райондан маданий-маиший соҳадаги камчиликларга оид шикоятлар оқими камаймаяпти. Ленин номли совхоз ҳаммоми 4 йилдан бери ишламайди. Оқбилол қишлоғидаги йўл ташландиқ ҳолга келган. Қашқар қишлоқ аҳолиси автобус хизматидан ранжимоқда.

Бундай фактларни кўплаб келтириш мумкин. Тўғри, районга ўтмишдан яхши мерос қолмаганлигини таъкидлаш керак, юзага келган аҳволни зудлик билан ва тубдан яхшилаш учун маблағ ҳам, қурилиш материаллари ҳам етарли эмас. Бу фактлардан ишни мамлакатимиз бошдан кечираётган қайта қуриш, туб бурилиш жараёнига яраша зудлик билан ўнглаб олиш зарурлиги кўриниб турибди.

Афсуски, Ёшларобод қишлоғи аҳолисининг шикоятини текшириш жараёнида бунга мутлақо тескари ҳодисага дуч келдик. Турли идораларга арзномалар, мансабдор шахсларга қилинган илтимослар кутилган натижани бералвермагач, Ёшларобод қишлоғи аҳолиси янгича бир ташаббус билан чиқди. Кўпчилик қатнашган йиғинлар, мулоҳазалар ва баҳслардан сўнг қишлоқда «Ёшларобод» инженерлик-коммунал қурилиш кооперативи тузишга қарор қилинди. «Дўстлик» маҳалла комитетининг йиғилишида киритилган бу таклифни Водил қишлоқ Совети ижроия комитети кўриб чиқди ва маъқуллаб қарор қабул қилди. Кооперативнинг правлениеси ва раҳбарлари сайланди. Дастлабки аъзолик бадаллари тўпланди.

Инженерлик-коммунал қурилиш кооперативи ҳали ҳеч қаерда тажрибада кўрилмаган, амалда ишлатилмаган янгиликдир. Унга кооператив уй-жой қурилиши тўғрисидаги низом асос қилиб олинди. Лекин бундан фарқли жойи шундаки, «Ёшларобод» инженерлик-коммунал қурилиш кооперативи уй-жойлар қурмайди. Балки кооператив аъзоларининг уй-жойларини газлаштириш, сув билан таъминлаш, телефонлаштириш каби хизматларни амалга оширади. Қисқаси, кооператив аъзолари ўз маблағлари ҳисобига ва белгиланган лимитлардан четга чиқмаган ҳолда қишлоқни газлаштириш, сув билан таъминлаш ва бошқа қулайликлар яратишни ўз зиммаларига олдилар. Бунда «Ёшларобод» инженерлик-коммунал қурилиш кооперативи юридик шахс бўлиб буюртмачи ҳисобланади. Аҳолига хизмат кўрсатадиган хўжалик ҳисобидаги қурилиш ташкилотлари эса пудратчи ролини ўтайди.

Район Совети ижроия комитети бу ташаббусни маъқуллаши «Ёшларобод» инженерлик-қурилиши кооперативини ҳар томонлама гуркираб ривожлантириш, бу ташаббусни бошқа қишлоқларда ҳам татбиқ этиш чораларини кўриши кутилган эди. Ахир, райондаги социал-маданий тараққиётини тезлаштириш устида бош қотираётган раҳбарлар бу таклифни қучоқ очиб кутиб олишлари лозим эмасмиди? Амалда эса бошқача бўлиб чиқди. Яна ўша эски, жонга теккан, тараққиётга, янгиликка тўғоноқ бўлиб келган «бир балоси чиқиб қолмасин» деган ҳавотирлик устун келди. Район Совети ижроия комитети Водил қишлоқ Советининг қарорини тасдиқламади. Район ижроия комитетининг раиси Т. Йўлдошев «маслаҳатлашиб кўрамиз» деди-да, қишлоқ Совети қарорини тортмага солиб қўйди.

Район ижроия комитетида бу таклиф ҳали кун тартибидан тушгани йўқ, биз уни албатта ўрганиб чиқамиз дейишди. Ўрганиш чўзилиб кетмадимикин? Эскича ишлаш усулига ёпишиб олиб, ҳар бир янгиликка шубҳа билан қараш даври аллақачон ўтиб кетганлигини улар наҳотки тушунмасалар?

Фарғона райони қишлоқларида аҳоли турмуш маданиятини кескин юксалтириш, ободончиликка катта эътибор бериш учун шу кунларда район Совети ижроия комитетига кўпроқ ижодий фикрлаш, ғайрат-шижоат ва дадиллик керак. М. С. Горбачев Латвия ва Эстония республикаларида бўлганида таъкидлаганидек, ҳаётимизда демократиялаштириш тобора кенгайиб бораётган бир пайтда халқ оммаси ташаббусларини тушуниб, тўғри қабул қилиш, уларни қўллаб-қувватлаш даркор. Фарғона район ижроия комитетида эса ҳозир худди шу фазилатлар етишмаяпти.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХОНЕККЕРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БЕРЛИН, 9 март. (ТАСС). ГДР СССРнинг Европада ўртача олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги янги муҳим ташаббусини қўллаб-қувватлайди, бу ташаббус Европа қитъасини ядро қуролидан холи зонага айлантириш учун реал имконият беради, деди ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат кенгашининг раиси Э. Хонеккер Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан ГБСП Марказий Комитети ўтказган тантанали қабул маросимида сўзлаган нутқида.

Рейкьявикдаги Совет — Америка учрашуви, деб таъкидлади у, комплекс тарзда муҳокама қилинган стратегик ҳужум қуроллари, ўртача олислик ракеталари, космик қурол ва ядро синовларини тақиқлаш масалалари юзасидан конкрет битимлар тузилишини яқинлаштириб қўйган эди. Аммо ҳал қилувчи қадам қўйишга муваффақ бўлинмаганлиги маълум. Энди иш яна олға силжиди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев қилган таклиф туфайли ўртача олислик ракеталари проблемасини масалаларнинг умумий блокидан ажратиб олиб, шу проблема юзасидан дарҳол алоҳида битим тузиш имконияти вужудга келди. Биз шу шартнома тузилганидан кейиноқ оширилган олислик оператив-тактик ракеталарини ГДР территориясидан олиб чиқиб кетишга розилик билдирдик, деб уқтирди Э. Хонеккер.

Янги совет ташаббусини жаҳон жамоатчилиги кенг миқёсда маъқуллади, деб уқтирди у. Бу ташаббус тинчликни астойдил хоҳлайдиган барча кишиларни руҳлантирмоқда. Рейкьявикда эришилган натижалардан чекиниш ярамайди.

БРИТАНИЯ КЕМАСИНИНГ ҲАЛОКАТИ ХУСУСИДА

БРЮССЕЛЬ. 9 март. **ТАСС мухбири Леонид ТИМОФЕЕВ хабар беради:** Голландиянинг «Смит-Так» фирмаси ўтган жума куни Бельгиянинг Зебрюгге портидан чиқаверишда Шимолий денгизда ҳалокатга учраб, ёнбошлаб қолган Англиянинг «Геральд оф Фри Энтерпрайз» пассажир паромини чиқариб олишга киришди. Авария содир бўлган ерга 2 та сузиб юрувчи кран келтирилди.

Яқинда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Ғарбий Фландрия вилоятининг губернатори Оливье Ваннесте ҳарбий денгиз кучлари кемалари ва қутқарувчи кемалар ёрдамида сувдан 17 бочка чиқариб олинганлигини айтди, уларга химиявий моддалар, шу жумладан жуда заҳарли химиявий моддалар солинган экан. Кема омборларидан юзага чиққан яна 18 идиш Голландия қирғоғи томон сузиб бормоқда. «Таунсенд Торесен» компаниясининг расмий вакили кема қум уюмларига урилиб кетганлиги тўғрисидаги тахминларни рад этди. Унинг гапларига қараганда, ҳалокат содир бўлган жойда денгиз чуқурлиги 14 метрга боради, айни вақтда кеманинг фақат 5 метригина сувга ботиб турибди.

Кўпгина мутахассисларнинг фикрича, ҳалокатга кеманинг олд қисми ва қуйруғидаги эшиклар зич ёпилмаганлиги сабаб бўлган. Бу эшиклар бевосита причалнинг ўзида кемага юк ортилишига мўлжаллангандир. Ана шу кемадан фойдаланган юк машиналарининг айрим ҳайдовчилари бу тахминни қўллаб-қувватламоқдалар. Улар кема трюмида автомобиллар жуда кўп бўлганлиги учун катта дарвозалар очиқ турганлигини бир неча бор кўрганлар.

Порт маъмурлари вакилларининг эътироф этишича, назорат хизмати ходимлари кўпинча техника хавфсизлиги қоидаларининг баъзан бузилаётганлигини хас-пўшлаб келганлар. Улар порт қора рўйхатга тушиб қолмаслиги ва чет эл кемалари уни четлаб ўтмаслиги учун шундай қилганлар. Кема эгаси бўлган компаниялар кўпинча кемаларнинг рентабеллигини ошириш мақсадида инструкцияларни, шу жумладан халқаро инструкцияларни бузмоқдалар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **СОФИЯ**

Бу ерда Болгария Коммунистик партияси идеология активларининг кенгаши бўлди. Кенгаш ишида БКП Марказий Комитетининг масъул ходимлари, БКП округ комитетларининг идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарлари, ижтимоий-сиёсий ташкилотларнинг, министрликларнинг, илмий муассасалар, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг раҳбарлари қатнашдилар. БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Йордан Йотов кенгаш аҳлини социалистик мамлакатлар қардош партиялари Марказий Комитетлари халқаро ва идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг шу йил 22—23 январь кунлари Варшавада бўлиб ўтган кенгаши асосий натижалари билан таништирди. Польша пойтахтида бўлган учрашувдаги мунозараларнинг бориши қардош социалистик мамлакатларни ривожлантиришдаги актуал проблемаларга новаторларча ёндашиш ва уларни дадил ҳал этиш йўлларини белгилаб берди, деб таъкидлади у.

✦ **МЕХИКО**

Мексика Социалистик халқ партияси Мексика жамоатчилигига мурожаат этиб, СССРнинг ядро уруши чиқиш хавфига йўл қўймасликка қаратилган тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлашга чақирди. Партиянинг бу ерда тарқатилган мурожаатномасида таъкидланишича, совет халқининг ядро синовларини тақиқлаш ва мана шу ажал қуролини батамом йўқ қилиб ташлаш йўлидаги кураши Ер юзида тинчликни сақлаш учун муҳим аҳамиятга эгадир. Бироқ Рейган маъмурияти, деб уқтирилади ҳужжатда, халқларнинг хоҳиш-иродасини оёқости қилиб, қуролланиш пойгасини давом эттирмоқда, урушга тайёргарлик кўриш учун жуда катта маблағ сарфламоқда, ҳолбуки бу маблағдан соғлиқни сақлашни ривожлантириш ва уй-жой қуриш учун фойдаланиш мумкин бўлур эди. Совет ташаббуслари рўёбга чиқарилиши учун, Вашингтоннинг қуролланиш пойгасини космик фазога чиқариш ниятларига қарши курашни кучайтириш — бутун тинчликсевар жамоатчиликнинг биринчи галдаги вазифасидир, деб таъкидланади мурожаатномада.

✦ **ЖЕНЕВА**

БМТ инсон ҳуқуқлари комиссиясининг бу ерда ўтказилаётган 43-сессияси қатнашчилари резолюция қабул қилиб, ёлланма аскарлардан халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи амалга оширилишига қарши восита сифатида фойдаланишни қораладилар. Резолюцияда таъкидланишича, ёлланма аскарлардан фойдаланиш халқаро тинчлик ва хавфсизликка таҳлика солади. Резолюцияда Африка қитъаси жанубидаги миллий озодлик ҳаракатларига қарши ва шу регионадаги давлатларнинг ҳукуматларини қақшатиш учун қуролли ёлланма аскарлар группаларидан тобора кенг фойдаланаётган ЖАРдаги ирқчи режим кескин қораланди. Комиссиянинг 30 аъзоси резолюцияни ёқлаб, 11 давлат, асосан АҚШ бошчилигидаги НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг вакиллари қарши овоз бердилар.

✦ **БРЮССЕЛЬ**

Бу ерда душанба куни кечқурун Европа иқтисодий ҳамжамияти (ЕИҲ) Министрлар Кенгашининг экономика ва молия министрлари даражасида ўтказилган сессияси натижасиз тугади. Чуқур ихтилофлар сабабли унинг қатнашчилари ҳамжамият мамлакатлари экономикасини соғломлаштириш билан боғлиқ масалалар хусусида бирон-бир конкрет қарор қабул қила олмадилар. Сессияда раислик қилган Бельгия молия министри Марк Эйскенснинг журналистларга маълум қилишича, учрашувда вужудга келган иқтисодий вазиятни баҳолашда Европа ҳамжамиятлари ҳукуматлари ва комиссиялари ўртасида жиддий зиддиятлар борлиги аниқланди, иқтисодий вазият эса ўсиш суръатларининг пасайиши, айрим тармоқлардаги турғунлик, ишсизларнинг кўпайиб бораётганлиги билан характерланади. ЕИҲнинг ўткир молиявий муаммолари ҳам ҳал бўлмай қолди. Ҳозирги вақтда ҳамжамият қаттиқ молиявий тангликни бошидан кечирмоқда. Унинг қарзи 12,2 миллиард Европа валюта бирлиги миқдорига етди, бир қанча социал, иқтисодий ва илмий-техникавий программаларнинг амалга оширилиши ора йўлда қолди.

(ТАСС, 10 март).

ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

БАҒДОД, 9 март. (ТАСС). Ироқ ҳарбий-денгиз кучлари душман ҳарбий катерларининг Форс кўрфазининг шимолий қисмида — Ироқ соҳилидан 30 километр нарида жойлашган Ал-Амик нефть платформасига якшанба куни ҳужум қилиш йўлидаги уринишларини даф этдилар.

Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида уқтириб ўтилганидек, 3 ва 7-корпусларнинг қўшинлари Басрадан шарқдаги районда Эрон қўшинларига зарба уришни давом эттириб, унинг солдатлари ва техникасига талафот етказганлар.

Фронтнинг жанубий участкасида, деб таъкидланади ахборотда, Ироқ ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари Эроннинг учувчисиз разведкачи самолётини уриб туширганлар.

НИКОСИЯ, 9. март. (ТАСС). ИРНА ахборот агентлигининг хабар қилишича, фронтнинг шимолий участкасида Эрон қўшинлари Хож-омран уруш ҳаракатлари районида душманнинг қарши ҳужумини даф этганлар. 50 дан кўпроқ Ироқ солдати ўлдирилган, кўплаб солдатлар асирга олинган.

Агентликнинг хабар беришича, фронтнинг Ғарбий ва Жанубий участкаларида тўп отишмалари бўлган, бу отишмалар Қасри-ширин ва Нафтшеҳр аҳоли пунктлари районларида айниқса шиддатли тус олган. Ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари душман самолётлари ва вертолётларининг Эрон территорияси осмонида разведка мақсадида парвоз қилишларига халақит берганлар.

Эрон ҳарбий-ҳаво кучлари Ормуз кўрфазида тўққизта чет эл савдо кемасини ушлаб, текширишдан ўтказганлар.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 9 март. (ТАСС). Ливан ватанпарварлари кеча Шуая аҳоли пункти районида Исроил босқинчилари ва улар гумаштталари биргаликда мустаҳкамланган позицияга ҳужум қилдилар. Газандалар ҳужум қилган партизанлар группасини топишга уриниб, бутун атрофни тинтувдан ўтказдилар ва шу ерлардаги экинзорлар ва уй-жойларни йирик калибрли пулемётдан ўққа тутдилар. Мимас ва Хасбани қишлоқлари ваҳшийларча тўпга тутилди. Исроилнинг механизациялашган патрули Аркуб районига суқулиб киришга ҳаракат қилиб кўрди, аммо ўша ерда жойлашган БМТнинг Ливандаги муваққат кучлари составига кирадиган Норвегия ҳарбий бўлинмалари бунга халақит бердилар ва шундай қилиб аҳолидан ўч олишга йўл қўйилмади.

Ғарбий Байрутнинг жанубий чеккаларида ўтган куни яна шиаларнинг «амал» ҳаракати қатнашчилари билан фаластинликлар ўртасида отишмалар бўлди, иккала томондан ярадор бўлганлар бор.

янгиланди. Ҳуқуқ-тартибот органларининг, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг амалда барча раҳбарлари, хўжалик раҳбарларининг бир қисми, шу жумладан, колхоз раислари, совхоз директорлари, пахта тозалаш заводлари, қабул қилиш пунктлари директорлари ўзгартирилди. Ўз обрўсини тўкиб қўйган шахслар партия комитетлари составидан чиқарилди, депутатликдан чақириб олинди, кўплар жиноий жавобгарликка тортилди.

КПСС Марказий Комитети раҳбар бўғинни мустаҳкамлашда республика партия ташкилотига бебаҳо ёрдам кўрсатди. Иттифоқ органларидан, мамлакатнинг йирик партия ташкилотларидан тажрибали, ташаббускор ходимлар муқим ишлаш учун Ўзбекистонга юборилди. Айни пайтда республика партия органлари ҳам кўпгина қобилиятли ташкилотчиларни намоён этдилар. Натижада фақат номақбул ходимларни алмаштирибгина қолмай, балки раҳбар кадрларнинг сифат составининг ҳам яхшиланишига эришилди.

Ҳозир партия, совет, хўжалик органларида белгиланган тадбирларни рўёбга чиқариш учун тайёргарлик ишлари олиб борилаётир. У масалага ниҳоятда жиддий ёндашишни ва қаттиқ назоратни талаб этади. Бу ўринда битта ҳам, энг кичик бўлса-да хатога йўл қўйиб бўлмайди. Чунки гап партиямизнинг асосий бойлиги — қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи потенциали бўлмиш кадрлар тўғрисида кетмоқда.

Шу билан бирга КПСС XXVII съездининг узлуксиз таълим бериш давлат системасини вужудга келтириш юзасидан қўйган вазифалари асосида партия, совет, касаба союз, хўжалик органлари ходимлари малакасини ошириш борасида ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, республикада агросаноат комплексининг раҳбарларидан тортиб оддий ходимларигача қайта тайёргарликдан ўтишмоқда.

Шуниси муҳимки, ҳамма жойда бу масалага ишчан ва аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда ёндашиш, қуруқ маърифатчиликка барҳам бериш лозим. Кадрлар ўқиш жараёнида мустаҳкам билимларни эгаллашлари, партиянинг амалий фаолиятини, энг яхши партия комитетлари ва ташкилотлари, меҳнат коллективларининг иш тажрибасини, хўжаликларга раҳбарлик қилишнинг самарали шаклларини, ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятни ўзлаштиришлари учун ҳамма ишни қилиш керак.

Қайта қуриш шароитларида кадрлар сиёсатининг принципиал хусусияти шундаки, барча бўғинлардаги раҳбарларнинг сиёсий, маънавий, профессионал фазилатларига, уларнинг ҳар нарсадан хабардорлиги ва билимдонлиги ҳамда масъулиятни ҳис этиш даражасига нисбатан талаблар тобора ўсиб боради. Кадрлар ўзларида ғоявий мустаҳкамликни, уюшқоқликни, партия ва давлат интизомига сўзсиз риоя этишни, сўзга садоқатни, софдилликни, тартибликни, пок виждонлиликни, камтарлик ва социалистик ахлоқ нормаларидан ҳар қандай чекинишларга нисбатан муросасизликни мужассам этишга даъват қилингандирлар.

Кадрларни марксча-ленинча назария билан чиниқтиришни кучайтириш, уларда сиёсий ва маънавий маданиятни шакллантириш, профессионал жиҳатдан ҳар томонлама тайёрлаш бунинг омилидир.

Кадрлар сиёсатида иш манфаатлари, ишдаги конкрет натижалар, мавжуд қийинчиликларни, амалий ҳаракатлардаги сусткашликни ва кутувчиликка бўлган интилишни, қайта қуришга бўлаётган қаршиликлар манбаларини бартараф этиш бош мезондир. Ўртоқ М. С. Горбачев СССР Касаба союзлари XVIII съездидаги нутқида ана шу манбалар механизмини очиб берди. Ҳар бир ходим умумхалқ иши учун шахсий жавобгар эканлигини чуқур ҳис этсин, олға қараб ҳаракатимизга халақит бераётган барча нарсаларни дадиллик билан бартараф этсин. Бугунги кунда кадрларнинг сиёсий етуклиги қайта қуриш меҳнаткашларнинг узоқ муддатли туб манфаатларига жавоб беришини тушунишида, ўзларининг вақтинча манфаатларини меҳнаткашлар манфаатига бўйсундира олиш маҳоратида, вазиятни объектив баҳолай олишида, вужудга келаётган муаммоларни ҳал этиш учун у ёки бу амалий тадбирларни кўра билишида намоён бўлади.

Кадрлар сиёсатида озгина бўлса-да бўшашувчанликка, либерализм ва кўнгилчанликка йўл қўйиб бўлмайди. Ишни барбод берган ёки ўзига доғ туширган раҳбарларни жавобгарликдан олиб қолишга интилиш фактлари ҳали ҳам учраб турибди. Уларнинг қилмишлари тўғрисидаги масалалар аввалгидек «тор доира»да муҳокама қилинмоқда, уларнинг ишдан озод қилиниши асл сабаблари тўғрисида индамай ўтилмоқда.

Ўз вазифасини уддалай олмаётган, вазиятга мослашиб олувчи ҳар қандай кишилардан ҳамда амалпарастлардан, тамагирлиги, хизмат вазифасини суиистеъмол қилганлиги, ичкиликбозлиги ва ахлоқий нопоклиги билан коммунист номига ва совет раҳбарига доғ туширган барча шахслардан ҳеч иккиланмай халос бўлиш лозим. Ошна-оғайнигарчилик ва қариндош-уруғчиликнинг, юртдошлик ва шахсий садоқат белгиларига қараб амалга кўтаришнинг ҳар қандай кўринишларига, сўзамоллик, бюрократлик ва тўраликка қақшатқич зарба бериш лозим. Қаллоблар ва талон-торож қилувчиларни ҳимоя қилиб қолишга интилувчи кишиларни партия Устави ва совет қонунларига мувофиқ қаттиқ жавобгарликка тортиш керак. Партия аъзосининг покиза ва ҳалол қиёфаси тўғрисида ғамхўрлик қилиш — ҳар бир партия ташкилотининг биринчи даражали бурчидир.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари танқидни бўғиш ва танқид учун таъқиб этиш сингари хатти-ҳаракатларга қарши жуда қаттиқ кураш олиб боришлари керак. Партия ва давлатда танқиддан четда турувчи, айни пайтда танқид қилиш ҳуқуқига эга бўлмаган бирoнта ҳам киши бўлмаслиги лозим. Қонун ҳамма учун — битта ва интизом ҳам ҳамма учун — битта. Кадрлар ишини демократлаштириш, ундаги ошкораликни ривожлантириш, партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг раҳбарнинг сиёсий, ишчанлик ва маънавий-ахлоқий сифатлари тўғрисидаги мулоҳазаларини, албатта, ҳисобга олиш бунга эришишнинг муҳим омилидир.

Барча бўғинлардаги раҳбарларга нисбатан ўртоқларча талабчанлик, улар фаолиятини очиқ-ойдин таҳлил қилиш ва баҳо бериш ҳар бир партия комитети ва ташкилоти ҳаётининг нормасига айланиши зарур. Коммунистлар ва раҳбарларнинг амалиётга дадиллик билан кириб бораётган партиядош ўртоқлари олдидаги ҳисоботи кадрлар билан ишлашга ёндашишнинг ана шундай шаклларидан биридир. Агар у партиядош ўртоқлари, меҳнат коллективи олдида очиқ-ойдин ва ҳалоллик билан ҳисоб берса, бунда ҳеч кимнинг обрў-эътибори тушиб қолмайди.

Партия комитетлари ва ташкилотлари демократияни ривожлантириш — қайта қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш омили эканлигидан келиб чиқиб, меҳнаткашларни кадрлар масаласини ҳал этишга тобора кенгроқ жалб этишга дадиллик билан киришмоқдалар. Наманган областидаги бир қатор районларнинг, масалан, Норин районининг тажрибаси диққатга сазовордир. Бу ерда бригадирлар сайлови бўлиб ўтди. Республикада барча бўғиндаги раҳбарлар — хўжалик ва партия ходимларини танлашнинг сайлов ва конкурс системаси соҳасида ҳам дастлабки қадамлар қўйилди. Бу ишни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш даркор.

Раҳбарларни сайлаш расмиятчилик тадбири эмас. Балки у демократлаштиришнинг жиддий иши, меҳнат коллективи аъзолари онгида рўй бераётган туб ўзгаришлар натижаси, қайта қуриш йўлининг мантиқий давомидир. Шунинг учун одамларни тобора чуқурлашаётган демократия, омманинг ўсиб бораётган ижтимоий ва меҳнат активлиги шароитларида ишлашга ўргатиш керак.

Раҳбар ўз коллективи ишлари учун, коллектив эса раҳбарнинг ишлари ва қилмишлари учун жавоб беради. Амалдаги демократия — бу, ўзаро жавобгарлик бўлиб, у бутун кадрлар ишини янги босқичга кўтариш, унга янада юксак талабчанлик бахш этиш имконини беради. «Юқоридан» туриб қилинадиган назорат муҳимлиги билан бир қаторда демократлаштириш шароитларида «қуйидан» бўладиган назорат даражасини ва самарадорлигини ошириш принципиал аҳамиятга эгадир. Чунки меҳнат коллективидан бўлак яна ким ҳам ҳар бир ходимнинг ижтимоий қиёфасини чинакамига кўра олади ва агар ўша ходим меҳнаткашларнинг қонуний манфаатларига зид иш қилса, унга ўз вақтида таъсир кўрсата олади?! Табиийки, кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш билан бирга уларга нисбатан янада кўпроқ ғамхўрлик ва эътибор бериш, уларни қўллаб-қувватлаш лозим.

Айни пайтда раҳбар ҳам белгиланган вазифаларни рўёбга чиқаришда принципиаллик, қатъийлик ва изчиллик кўрсатиши, коллективга тилёғламалик қилмаслиги, дангасалар, тартибсизлар, бракчилар ва ичкиликбозларни «хафа қилиб» қўйишдан қўрқмаслиги лозим. «Тортинчоқлик»нинг бундай кўриниши қайта қуриш ва демократлаштиришга асло мос келмайди. Ўткир муаммолар таҳлилида уятчанлик, ҳамма нарсани силлиқ қилиб кўрсатишга уринишга йўл қўйиб бўлмайди. Ҳар бир киши нарсаларни ўз номи билан: камчиликларни камчиликлар, муваффақиятларни муваффақиятлар, хатоларни хатолар деб айтишни аниқ билиб олиши лозим.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумида кўп миллатли мамлакатда яшаётганлигимизни ҳисобга олмай ҳал этилиши мумкин бўлган бирoнта ҳам принципиал масала йўқлиги таъкидлаб ўтилди. Шундай масалалардан бири кадрлар сиёсатидир. Пленум ленинча талаблар руҳида, партия XXVII съезди йўл-йўриқлари асосида партия, давлат, хўжалик органларида мамлакатимиздаги барча миллат ва элатлар вакиллари бўлиши, раҳбар кадрлар состави унинг миллий структурасини тўлароқ ифодалаши керак, деган йўлни қатъият билан олиб бориш зарурлигини таъкидлади. Албатта, бу ерда гап ўринлар ва лавозимларни миллий белгиларга қараб механик тарзда тақсимлаш ҳақида кетаётгани йўқ. Ҳамма ҳолда ҳам ходимнинг қиёфасини унинг сиёсий, ишчанлик ва маънавий фазилатлари белгилайди.

Партия кадрларни танлаш ва баҳо бериш, уларни жой-жойига қўйиш ва жойини ўзгартириш, тарбиялаш ва ўқишини амалга оширар экан, ҳар бир миллат ва халқнинг гуллаб-яшнаши манфаатларини, уларни бир-бирларига янада яқинлаштириш манфаатларини, бутун жамият манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилади. Буларни унутиш, маҳаллийчилик, маҳкамачилик, юртдошлик кайфиятларига қараб иш тутиш, ошна-оғайнигарчилик ва қариндош-уруғчиликка ён босишга оғиб кетишни келтириб чиқаради. В. И. Ленин, амалда интернационалист... бўла олиш керак, деб таълим берган эди. Ана шу таълимда узилишга йўл қўймаслик бизнинг бурчимиздир.

* * *

Советлар мамлакати иқтисодий, илмий-техникавий, ижтимоий ва маънавий тараққиётнинг сифат жиҳатидан янги марраларига чиқмоқда. Бу буюк ва машаққатли мактаб бўлиб, унда бизнинг барча кадрларимиз етукликка, иш юритишнинг янги шаклларини эгаллашга сиёсий имтиҳондан ўтишлари лозим. Ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир раҳбар, ҳар бир коммунист ана шу мактабдан шараф билан ўтиши учун фаол, ижодий ва билимдонлик билан ҳаракат қилишга, партия аъзосининг покиза ва ҳалол қиёфасини қарор топтиришга, принципиал кадрлар сиёсатини ўтказишга кўмаклашишга даъват этилгандир.

• Янги шеърлар

Келажак

Тайёрман жонимни фидо этмоққа,
Қудратим қуввати сенга етажак,
Матлабим — ёруғ юз зарлари билан
Шодликка ўрасам сени, келажак.

Кўксингга қўяман ўйчан бошимни,
Оппоқ оғушингга сингаман бир зум,
Бармоғим қадоғин сендан яшириб,
Оппоқ манглайингдан ўпаман ўзим.

Сочларим силасанг, суйиб сийлансам,
Бу олам лаззатли туюлар экан.
Муҳаббат нашъаси ёдингга тушиб,
Тилингга бол сўзлар қуюлар экан.

Бошим кўксингдаю тарк этмас хаёл,
Бўғзимга тиқилар унсиз ҳайқириқ:
Эрингдан илгари уйга шош, аёл,
Қучоғинг эшигин ланг оч қийқириб.

Ғишт тўла замбилни топшир мардларга,
Мой эмас, чечаклар анқисин сендан.
Атласинг рангида, ҳуснинг нурида
Балдоғинг ҳилолдек балқисин сендан.

Уззукун кўчада шаталоқ отган
Болангни меҳрингга қондир, онажон.
Музқаймоқ тотидан ором ол, бирга,
Театр залида ўтир ёнма-ён.

Аллага интизор гўдак кўзига
Бир йилдек чўзилар ёлғизли кеча.
Биламан, қўлларинг дастгоҳда, аммо
Хаёлинг тебратар уйда беланчак.

Чорраҳада турган нозик сарбон қиз,
Сенсиз ҳам машина ўтаверади.
Йўқса панадаги эркак соқчилар
Ўтириб, семириб кетаверади.

«Упа» дўконида эй, норғул йигит,
Юзингда ялтирар жамики ҳавас.
Аммо жувонлардан куракни олиб
Йўлларни тозала, эгилгин бирпас,

Олимам, муаллим, доктор, азизам,
Аёллик сурури — замон берган шавқ.
Нафосат гулисиз — сизларсиз ўлкам
Қайданам чаманга бўлур эди ғарқ.

Ва, лекин, ташвишлар ичра йўқолиб,
Пиёздек эркаклаб кетмадикмикан,
Барча юмушларни зиммага олиб,
Эркакни эркалаб қўймадикмикан!

Кўксингга қўяман ўйчан бошимни,
Оппоқ оғушингга сингаман бир зум,
Ҳозирча қўлимни сендан яшириб,
Оппоқ манглайингни ўпаман ўзим.

Лоқайдлик билан юзма-юз

Кўзларга илғанмас нобакор жуссанг
Жимжитлик тубида дунё бузади.
Оёқдан бошгача яхлаган музсан,
Тўпиғинг устида сув ҳам музлайди.

На шаклу шамойил, ранг бор бўйингда,
На дўстсан, на ағёр — исминг аросат.
Ниш отиб чиқасан иссиқ қўйиндан,
Ғаройиб ниқобда писмиқ касофат.

Бошингда соябон — парокандалик,
Пойингда худбинлик кўрсатар амал.
Уччовинг бир тандан сўрасан илик,
Уччовинг бир бўлиб қиласан ҳамла.

Гоҳ мени илмоққа тўринг очасан,
Шарпангни эзади ҳушёр ҳисларим.
Не афсус, думингни узиб қочасан,
Совуқ калтакесак сингари.

Яна қилмишларинг этасан давом,
Қадаминг изидан туғилар офат...
Барча азоблардан даҳшатли, ёмон,
Йилларни яралар оғир жароҳат.

Сенда аламим кўп, эй айёр лоқайд.
Чернобиль бошидан учган қузғунсан.
Офат атамоқни виждон этар рад,
Атом заҳарини сочган қуюнсан.

Сенсан «Нахимов»ни домига ютган,
Гирдобинг қаърига чўктирган сароб.
Бегуноҳ кемани, йўқ, ҳукм этманг,
Тафтишчи ўртоқлар, қидирманг сабаб...

Осмонда лочиндек этаркан парвоз,
«ТУ»нинг юрагига ўқ отган сенсан.
Юзма-юз тўқнашган икки паровоз
Изидан чиқариб қулатган сенсан...

Ҳали кон портлайди, қулар автобус,
Жарроҳ пичоғида жон берар ҳаёт.
Туну кун излаймиз, қайда, деб ёвуз,
Сен эсанг ҳурликда яйрайсан, ҳайҳот!

Қора курсиларда ўтирмоқ чоғинг
Лоқайдлик, не учун кезасан ҳамон!!
Жавобин кутади тарих сўроғи,
Аммо кечирмайди бизни ҳеч қачон!!!

Олисда қолган қиз

Булбул овозими — янграган садо,
Йўлимдан тўхтатди исмимни чорлаб.
Йўқ, йўқ, алдамапти, алдоқчи сабо,
Бокира қиз турар ортимда порлаб.
Жамалак сочлари ирмоқларсимон,
Ўрмалар елкада рақсга тушгандай.
Бир қарич ичида тўлғонур миён,
Баҳорий куртаклар бўртганди танда.
Ўрмонда адашган ирмоқча каби
Ўсма ҳам йўқолур қуюқ қошида.
Моҳ билан офтоб нигоҳ тикарди
Навбат алмаштириб унинг бошида.
Каптар қанотидай силкинар рўмол,
Лабида — бол сўриб гуллаган учуқ.
Пойчанг югурарди аёзда ҳилол
Заминнинг сийнасин силамоқ учун.
Чунки, инграр эди Она ер ҳамон.
Ўқлар жароҳати кезарди танда.
Ёшлик юракларда тугса-да армон,
Яралар яллиғи битди Ватанда.
Булбул овозими — янграган садо.
Йўлимдан тўхтатди мени дафъатан.
Олдинга бир қадам жилмасди, аммо,
Мен ҳам етолмасдим у қизга, аттанг.
Тушимга кирган қиз — худди ўшайди,
Ўзи ҳам, сўзи ҳам, бирдай юзимиз.
Менинг ёшлигимга бунча ўхшайди
Олис-олисларда қолган ўша қиз...

Шоир

«Ватан — менинг уйғоқ кўзимда», —
Сўзларингда сен ҳақсан, шоир!
Демак, қалбинг элинг измида,
Ўзинг яхлит бир халқсан, шоир!

Халқнинг эса қувонч, ташвиши
Зарб қўшади томир зарбига,
Алам тўкса аччиқ кўз ёши
Томиб тушар шоир қалбига.

Ихтиёринг ўзингда эмас,
Сеникимас сендаги юрак.
У ишқпараст, у — инсонпараст,
Сен халқингга кераксан, демак!

Елкасига елкангни тираб
Ёндирасан олов туйғунгни.
Ҳақиқатнинг тиғи ялтираб
Кўзларингдан олар уйқуни.

Сеникидир муштаккина жон,
Эҳтиросни қиздирган ақл,
Эркин хаёл — бамисоли вулқон
Ларзасидан тўкилар нақл.

Шеър тафтидан юмшар қаттиқ ер,
Қўлга қўнар узоқ осмон.
Кимки она юртин ғамин ер
Халқи бўлур кўксига қалқон.

Ихтиёринг эмас ўзингда,
Сеникидир заҳмат ва нажот;
Умринг томиб тушган сўзингдан
Сенга қолур абадий ҳаёт!

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

II БУТУНИТТИФОҚ ХАЛҚ ИЖОДИЁТИ ФЕСТИВАЛИ

«АРМУҒОН» ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Саккиз йил бурун Андижон область Хўжаобод районидаги маданият уйи қошида санъатга иштиёқманд ишчилар, колхозчилар, ўқитувчилар, кутубхоначилар ва ўқувчилардан «Армуғон» деган ансамбль тузилган эди. Халқ талантлари қисқа вақт ичида ўз репертуарларини яратдилар. Кўп ўтмай халқ ҳаваскорлик коллективларининг область кўригида қатнашиб, ғолиблар қаторидан жой олишди. Саксон иккинчи йилда «Армуғон»га халқ ансамбли унвони берилди.

Ансамбль репертуаридан ўрин олган куй, қўшиқ ва рақслар биринчи навбатда она-Ватанни, унинг улуғлигини, бунёдкор меҳнатни, дўстликни, соф севги-муҳаббатни тараннум этади. Бу тароналарни қардош республикаларда, ҳатто Болгарияда тинглашган, томоша қилишган. Ансамбль иштирокчиларидан бўлган Зумрад Ўринова Бутуниттифоқ кўригининг, Замира Зонджонова жаҳон ёшлар фестивалининг, Муножат Ғозиева, Абдумалик Сулаймонов, Мансур Ашуровлар эса Болгарияда ўтказилган «Бахтли ёшлик» Халқаро фестивалининг лауреатларидир.

Ансамблга ҳаваскорлик санъатининг жонкуяри Фаттоҳ Абдураҳимов раҳбарлик қилади.

Суратда: «Армуғон» ансамбли навбатдаги концертга жўнаш олдидан.

В. Мосинов фотоси.

• Гиёҳвандлик—жирканч иллат

ЎЙЛАМАЙ БОСИЛГАН ҚАДАМ...

Гиёҳвандлик нима оқибатларга олиб келиши ҳаммага маълум. Бу «кўчага» кирганлар одамлар осойишталигини бузади.

Эндигина 23 ёшга кирган Равшан Жўраевни бу жирканч йўлдан боради, деб ким ўйлабди. Аммо у қилғиликни қилиб қўйиб, сўнг пушаймон бўлиб қолди. Илгари ҳам безорилик қилгани учун судланган эди. Ёшлиги ҳисобга олиниб, ҳукм ижроси кечирилганди. Афсуски, ҳаётида юз берган салбий воқеа Равшан Жўраевга сабоқ бўлмади. Нашани чекиб олиб ўтганнинг ўроғини, кетганнинг кетмонини олишгача бориб етди. У ҳеч жойда ишламай Қарши шаҳрида санқиб юрарди. Унинг бу қилмиши мудҳиш ҳодиса билан якунланди. Равшан Карим Ҳакимовни дўппослаб жонига қасд қилди.

Қинғир ишнинг қийиғи чиқмай қолмайди, албатта. Равшан Жўраев қилғиликни қилиб қўйиб сувдан қуруқ чиқаман деб хомхаёлга борганди. У тунда маст ҳолда қўлга тушди. Тинтув қилинганда ёнидан 4,5 грамм наша топилди. Гиёҳванд жиноятчи одил суд олдида жавоб беришга мажбур бўлди.

Шаҳрисабзлик Б. Муродовнинг тақдири ҳам худди Р. Жўраевга ўхшаб кетади. 1959 йилда Энгельс номли колхознинг Дўнг қишлоғида туғилиб вояга етган бу йигит ҳам безорилик қилиб, илгари уч йил қамоқ жазосини ўтаб чиққан эди. Унинг онаси Т. Рустамова «қамоқ жазосидан ўғлим одам бўлиб қайтди, бундан буён ёмон йўлга юрмайди» деб ўйлаганди. Бироқ нобоп фарзанд волидасини оёқ ости қилди, хўрлади.

Колхозда безориликда ном чиқарган Бахтиёр Муродов ҳеч қаерда ишламасдан тарқибида наркотик моддаси бўлган нашани ғайриқонуний тарзда сақлаб келганлиги аниқланди. Роса таҳқирланган онаси район ички ишлар бўлимига арз билан келди:

— Бу безоридан мени қутқаринглар, — деди у кўзида ёш билан. Ноқобил фарзанд она орзу-умидларини сўндирганди. Бахтиёрлик ва шодлик ўрнига ғам-алам келтирганди. Албатта ўз қилмишига яраша маъмурий органлар томонидан жазоланди.

Баҳористон районининг Чандир қишлоғилик Гарамурод Гурдовнинг соқоли қордек оқарганда гиёҳвандлик билан шуғулланганлиги ҳаммани таажжубга солди. У қонунга хилоф равишда ўз ҳовлисида 625 квадрат метр майдонда кўкнори етиштирди. Кўкнори ширасини ажратиб олиб, бошқаларга ҳам берди. Эрининг мақтовидан руҳланган хотини Ожайсултон Гарамуродова ҳам ана шу наркотик моддадан истеъмол қиларди.

Қарши шаҳар халқ суди гиёҳвандлик қилган В. Прокудинни ҳам Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 216-моддасига биноан икки ярим йил озодликдан маҳрум этди.

Ихтиёрини наркотик моддага бериб қўйган иссиқлик энергияси маркази слесари О. Федотов ҳам суднинг қора курсисига ўтирди. Унга нисбатан Муборак шаҳар халқ суди Жиноят кодексининг 216-моддасини қўллади. Чунки у уйида яширинча «дори сақлаб» келганликда айбланди. Бор-йўғи 22 ёшга қадам қўйган О. Федотовнинг айбни гиёҳга тўнкаши, дийдиёси фойда бермади.

Мана, кўряпсизми гиёҳвандликка ружу қилиш қандай оқибатларга олиб келади. Ажабланарли томони шундаки, гиёҳвандлик билан шуғулланган кишиларнинг кўпчилиги ёшлар. Бироқ жойлардаги комсомол ташкилотлари нашавандликка муккасидан кетишдек ярамас ҳолларнинг олдини олиш юзасидан ва шу касалга йўлиққан шахсларга нисбатан бирор жиддий чора кўрмаяптилар. Натижада ўйламай босилган ножўя қадам хунук оқибатлар ва оғир кулфатларга олиб келмоқда...

Маъмурий орган ходимлари жамоатчилик билан ҳамкорликда гиёҳвандликдек иллатга қарши жиддий кураш олиб боришлари лозим. Бу борада лоқайдлик ва бепарволикка мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Р. МАМАДИЕВ,
Қашқадарё область халқ суди раисининг ўринбосари,
М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАМЗАХОНЛИК КУНЛАРИ БОШЛАНДИ

Республикамизда анъанавий ҳамзахонлик кунлари бошланди. Шу муносабат билан улуғ шоирнинг Тошкентдаги ҳайкали пойига гуллар қўйиш учун шаҳар жамоатчилиги, мактаб ўқувчилари, студентлар, адабиёт ва санъат намояндалари йиғилишди. Кечани республика Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг раиси Ў. Умарбеков очди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Юсуф Султон, Ҳамза номидаги республика давлат мукофотининг лауреати Абдулла Орипов оташин революционер шоирнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида сўзладилар.

И. МИРЗАМАҲМУДОВ.

• Спорт

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ЖАҲОН РЕКОРДИ

АҚШда биринчи марта ўтказилган қишки жаҳон чемпионатида совет спортчилари муваффақиятли куч синашдилар. Вакилларимиз жами 15 та (6 олтин, 5 кумуш, 4 бронза) медаль олишга муваффақ бўлишди. АҚШ 11 та, ГДР командаси 9 тадан медаль тўплашди. Фрунзелик баландга сакраш устаси Игорь Паклин 2 метр 28 сантиметрли маррани эгаллаб, СССР рекордини ўрнатди. Жаҳон рекордчиси, донецклик Сергей Бубка лангар билан сакрашда 5 метр 85 сантиметрли натижа кўрсатиб, ғолиблик супасига кўтарилди. СССР терма командасининг аъзоси Михаил Шченников 5 километрга спортча юришда марраrача 18 минут 28,79 секундли натижа кўрсатиб, жаҳон рекорди ўрнатди. Унинг командадоши Татьяна Сомоленко 3 километрга югуришда (8 минут 46,52 секунд) маррада биринчи бўлди. Жаҳон чемпионати мамлакатимиз енгил атлетикачилари учун ёзги мавсум олдидан ўзига хос кўрикка айланди.

ШАҲМАТ:

МУРОСАСИЗ БАҲС

Испаниянинг Линарес шаҳрида тож даъвогарлари ўртасида ўтказилаётган суперфинал матчининг 6-партияси иккинчи марта кечиктирилди. Собиқ чемпион А. Карпов билан истеъдодли гроссмейстер А. Соколов 90-юришга борганда яна битимга келишолмади. Зеро, кечиктирилган ҳолатда А. Карповнинг қўли бирмунча баландлиги сезилиб қолди.

ФУТБОЛ:

БИРИНЧИ ТЎП— ЎЗ ДАРВОЗАСИГА

Олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг дастлабки тур ўйинлари бошланди. Бугун «Динамо» (Москва) — «Жальгирис» коллективлари учрашуви билан мазкур тур ўйинлари якунланади. Бўлиб ўтган икки учрашувда эса биргина тўп киритилди. Чунончи, олий лигачилар сафига қайтган ЦСКА футболчилари Минск динамочиларини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Қизиғи шундаки, мавсум бошидаги дастлабки тўпни динамочи Зигмантович кутилмаганда ўз дарвозасига йўллаб қўйди. «Нефтчи» — «Торпедо» учрашувида эса дарвозалар даҳлсиз қолди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА✱ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

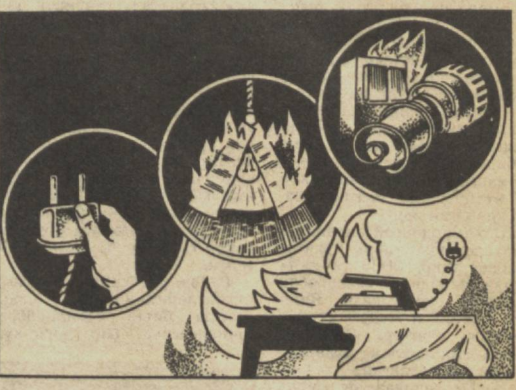

БИЗ КЎПИНЧА ЭЛЕКТР ТОКИ ҲАЁТИМИЗ УЧУН ҚАНЧАЛИК ХАВФЛИ ЭКАНИНИ УНУТИБ ҚЎЯМИЗ. ФАҚАТ ТОШКЕНТДА ЯНВАРЬ ОЙИДА ЭЛЕКТР АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ЭТМАСЛИК ОҚИБАТИДА ЕТТИ ЖОЙДА ЁНҒИН ЧИҚИШ ҲОДИСАЛАРИ РЎЙ БЕРДИ, ИККИ КИШИ ҲАЛОК БЎЛДИ.

ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

НОСОЗ ЭЛЕКТР АСБОБИ, ҚЎЛДА ЯСАЛГАН ПРЕДОХРАНИТЕЛЬ, ЁНМАЙДИГАН ТАГДОН ЎРНАТИЛМАГАН ЭЛЕКТР ДАЗМОЛ ВА ЭЛЕКТР ИСИТГИЧ СОДИР БЎЛАЁТГАН КЎПДАН КЎП ЁНҒИНЛАРНИНГ САБАБЧИСИДИР.

Электр тармоғига бир вақтнинг ўзида бир неча электр асбобини уламанг. Электр асбоблари дарпарда ва тўр пардаларга тегиб турмаслигига эътибор беринг.

Ўз уйингиз ва мол-мулкларингизни ёнғиндан асранг! Болаларни уйда қаровсиз қолдирманг! Уйдан чиқаётганда электр рўзғор асбобларини ўчириб кетишни эсдан чиқарманг!

ЎЗБЕКИСТОН КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ.
ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ ЁНҒИНДАН МУҲОФАЗА ҚИЛИШ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги
ЎЗБЕКИСТОН ИНВАЛИДЛАРНИНГ МЕҲНАТ ҚОБИЛИЯТИНИ ТИКЛАШ ВА ЭКСПЕРТИЗА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
МАҚСАДЛИ АСПИРАНТУРАГА
хирургия мутахассислиги бўйича
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Ҳужжатлар топшириш муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Адрес: 700052, Тошкент шаҳри, Механическая кўчачи, 5«а» уй

ДИҚҚАТ!
ОҲАНГАРОН ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ
ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА
ҚРИМ ҚАРАҒАЙЛАРИ, ДУБ, КАШТАН, ТУТ, «ЯШИЛ ТЎСИҚ» КЎЧАТЛАРИНИ;
ГРЕК ЁНҒОҒИ, ШАФТОЛИ, ОЛХЎРИ, БОДОМ, ШИРИН ЎРИК, ОЛМА ВА ГИЛОС КЎЧАТЛАРИНИ
СОТАДИ
Адрес: 702500, Тошкент области, Ангрен шаҳри, 23-алоқа бўлими, Кўчатхона, Телефонлар: 2-25-91, 2-80-92.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми партия комитети, касаба союз комитети ва академия автобазасининг коллективи автобаза директори Р. Х. Муҳамедраҳимовга рафиқаси

Раҳима Турсуновна МУҲАМЕДРАҲИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти коллективи техника фанлари кандидати, илмий ходим У. А. Абдувалиевга онаси

Маҳбуба МУХТОРХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти коллективи ассистент М. Ж. Мусаевага отаси

Жалол ИНОЯТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари ҳамда математика факультети коллективи математик анализ кафедрасининг доценти К. Карашевага онаси

Сауле КАРАШЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 11/III да **Жизель**, 12/III да **Флория Тоска.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да **Келинлар қўзғолони**, 12/III да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да **Хотинимнинг эри**, 12/III да **Тоҳир ва Зуҳра.**

• Тингланг, томоша қилинг

11 март, чоршанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Қувноқ стартлар. [illegible] ...нинг актуал муаммолари. 18.00 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.45 — Дунё воқеалари. 19.00 — Мультфильм. 19.10 — Қишлоқ хўжалик билимлари университети. 20.00 — Телеспектакль. 21.30 — Время. [illegible] ...тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — Совет пейзаж санъати. 13.10 — Бадиий фильм. 14.45 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. [illegible] Время. 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Футбол. СССР чемпионати. 23.15 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Телефильм. [illegible] Интенсивлаш — беш йиллик шиори. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Баҳор тароналари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бир асар тарихи. 21.30 — Время. 22.00 — Амалий давра суҳбати. [illegible]

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — Бизга мактуб йўллабсиз. 9.30 — «Инсон, дин, за... [illegible] ...лоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Биринчи сонли буйруқ». Ҳикоя. 16.30— Товарлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари, сифат. 18.15 — Қишлоқ ҳаёти. 18.30 — Мақомлардан парчалар. 19.20 — [illegible]

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари: 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 08624. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. —58. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12